Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

РЎЗНОМА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ВИЛОЯТ ҚЎМИТАСИ, ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ВИЛОЯТ КЕНГАШИНИНГ БОШ НАШРИ

● № 145 (10.141). ● 1991 йил 30 июль ● сешанба ● Баҳоси 8 тийин.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Пленуми тўғрисида

АХБОРОТ

КПСС Марказий Комитетининг пленуми 1991 йил 26 июлда ўз ишини давом эттирди.

КПСС Дастури лойиҳасини ва КПСС Марказий Комитети Бош котиби М. С. Горбачевнинг маърузасини муҳокама қилишда: СССР Фанлар академияси жаҳон иқтисодиёти ва халқаро муносабатлар институтининг директори В. А. Мартинов, Латвия Компартияси Марказий Комитетининг котиби, Латвия Компартияси Рига шаҳар комитетининг биринчи котиби А. П. Клауцен, СССР Олий Кенгашининг Раиси А. И. ЛУКЬЯНОВ, Бошқирдистон Давлат дорилфунуни партқомининг котиби С. Н. ЛАВРЕНТЬЕВ, Арманистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи котиби А. Г. САРКИСЯН, «Коммунист» ойномаси бош муҳаррирининг биринчи ўринбосари О. Р. ЛАЦИС, РСФСР Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги сиёсий таҳлил ва истиқболни аниқлаш марказининг раҳбари А. А. ПРИГАРИН, Литва Компартияси Марказий назорат комиссиясининг аъзоси М. Н. КАЧАНОВ, Тамбов шаҳридаги «Электроприбор» заводининг устаси М. М. ДРОБИШЕВ, Свердловск муҳандислик-муаллимлик институтининг доценти Б. П. ГУСЕЛЕТОВ қатнашдилар.

КПСС Марказий Комитетининг Бош котиби М. С. ГОРБАЧЕВ муҳокамани якунлади.

Пленумда тузилган таҳрир комиссияси номидан КПСС Марказий Комитетининг котиби А. С. ДЗАСОХОВ сўзга чиқди.

Марказий комитет пленуми «КПСС Дастурининг лойиҳаси ва уни муҳокама қилиш юзасидан партия ташкилотларининг вазифалари тўғрисида» ҳамда «Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг навбатдан ташқари XXIX съездини чақириш тўғрисида» қарорлар қабул қилди.

Марказий Комитет пленуми депутатларнинг бўшаб қолган ўрнига Совет Иттифоқи Коммунистик партиясидан СССР халқ депутатлигига номзодлар кўрсатди ва «Совет Иттифоқи Коммунистик партиясидан СССР халқ депутатларини сайлаш тартиби тўғрисида» қарор қабул қилди.

Пленум «КПССнинг 1990 йилги бюджети ижроси тўғрисида», «КПССнинг 1991 йилги бюджети ҳақида» қарорлар ҳамда КПСС Марказий назорат комиссияси билан биргаликда «1991 йилда КПСС Марказий назорат комиссиясининг фаолиятини пул билан таъминлаш ҳаражатлари сметаси тўғрисида» қарор қабул қилди.

Ташкилий масалалар кўриб чиқилди.

В. И. Ульянов (Ленин) номидаги Ленинград электротехника институтининг кафедра мудири В. В. КАЛАШНИКОВ, М. В. Ломоносов номидаги Москва Давлат дорилфунуни партқомининг котиби И. И. МЕЛЬНИКОВ КПСС Марказий Комитетининг котиблари этиб сайланди.

Пленум Нижний Новгород шаҳар партия комитетининг биринчи котиби А. Н. МАЛЬЦЕВни КПСС Марказий Комитети котибиятининг аъзоси қилиб сайлади.

Марказий Комитет пленуми С. К. Погосяннинг Арманистон Компартияси Марказий Комитети биринчи котиби сифатидаги фаолияти тўхтаганлиги муносабати билан уни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси вазифасидан озод қилди.

Марказий Комитет пленуми И. С. Силаевни ўз аризасига мувофиқ, Э. А. Шеварднадзени КПССга аъзолиги тўхтатилганлиги муносабати билан, А. И. Березинни КПССдан чиқарилганлиги муносабати билан КПСС Марказий Комитети таркибидан чиқарди.

РСФСР Президентининг «РСФСР давлат идораларида, муассасалари ва ташкилотларида сиёсий партиялар ҳамда оммавий жамоат ҳаракатларининг ташкилий тузилмалари фаолиятини тўхтатиш тўғрисидаги» фармони муносабати билан пленум КПСС Марказий Комитетининг баёнотини қабул қилди.

Пленум КПСС Марказий Комитети котиби Ю. А. МАНАЕНКОВнинг Эстония партия ташкилотларидаги ишларнинг аҳволини ўрганувчи комиссиянинг иш натижалари тўғрисидаги ахборотини тинглаб, шу масала юзасидан қарор қабул қилди.

Шу билан КПСС Марказий Комитетининг пленуми ўз ишини тугаллади.

КПСС Марказий Комитети пленумининг ҳужжатлари матбуотда эълон қилинади.

КПСС Марказий Комитети Пленумининг қарори
1991 йил 26 июль

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИНИНГ НАВБАТДАН ТАШҚАРИ XXIX СЪЕЗДИНИ ЧАҚИРИШ ТЎҒРИСИДА

1. Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг навбатдан ташқари XXIX съезди 1991 йил ноябрь-декабрда чақирилсин.

КПССнинг навбатдан ташқари XXIX съезди делегатларини сайлаш учун вакиллик нормаси 7,5 минг КПСС аъзосидан I делегат қилиб белгилансин.

2. КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросига иттифоқдош республикалар Компартияларининг Марказий Комитетлари билан биргаликда съездни ўтказиш куни, унинг кун тартиби ва съездга делегатлар сайлаш тартиби тўғрисида партия ташкилотларининг фикрини эътиборга олиб, Марказий Комитетнинг навбатдаги пленум муҳокамасига таклифлар киритиш топширилсин.

КПСС Марказий Комитети Пленумининг қарори
1991 йил 26 июль

КПСС Дастурининг лойиҳаси ва уни муҳокама қилиш юзасидан партия ташкилотларининг вазифалари тўғрисида

1. КПСС Марказий Комитетининг Пленуми партия XXVIII съездининг комиссияси тайёрлаган КПСС дастури лойиҳасини пухта ишлаб чиқиш ва партияда муҳокама қилиш учун мақбул асос деб ҳисоблайди.

2. КПСС Марказий Комитетининг Котибиятига ушбу Пленумда лойиҳани муҳокама қилиш чоғида айтилган мулоҳаза ва таклифларни умумлаштириш ҳамда уларни XXVIII съезд комиссиясига тақдим этиш топширилсин. Дастур комиссиясига лойиҳани пухта ишлаб чиқиш чоғида лойиҳанинг энг муҳим қоидаларини назарий жиҳатдан асослаш савиясига, КПСС XXVIII съездининг Дастурий баёноти билан давомийлигига, партиянинг ташкилий-сиёсий тузилиши масалаларига алоҳида эътибор бериш тавсия этилсин.

3. Лойиҳа эълон қилингандан кейин умумпартиявий мунозара ўтказилсин. Партия комитетлари Дастур лойиҳасини меҳнат жамоаларида, аҳоли истиқомат жойларида, ижтимоий-сиёсий марказларда кенг муҳокама қилишни уюштирсинлар. КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари, Марказий Комитет котиблари ва аъзолари партия ташкилотларида янги Дастур лойиҳасининг муҳокамасида фаол қатнашсинлар.

4. Партиянинг оммавий ахборот воситалари КПСС Дастурининг лойиҳаси юзасидан умумпартиявий мунозарани атрофлича ва чаққон ёритишни таъминласинлар. Партиядаги аҳволни, унинг ҳозирги сиёсатини ҳар томонлама очиб берадиган материаллар мунтазам эълон қилинсин.

КПСС Марказий Комитетининг матбуот марказида совет ва чет эл журналистлари билан учрашувлар, суҳбатлар ҳамда КПСС Дастурининг лойиҳаси кенг ёритилишига кўмаклашадиган бошқа тадбирлар мунтазам равишда ўтказилиб турсин.

5. КПСС Марказий Комитетининг Ижтимоий фанлар академияси, КПСС Марказий Комитетининг Социализм назарияси ва тарихи институти, КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Ҳозирги ижтимоий муаммолар институти, республикалардаги ижтимоий-сиёсий институтлар КПСС Дастурининг лойиҳаси юзасидан тушаётган таклифларни ўрганиш ва умумлаштиришда, илмий, маърифий ва ташвиқий ишларни ўтказишда қатнашсинлар.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ БАЁНОТИ

КПСС Марказий Комитетининг пленуми ҳисоблайдики, РСФСР Президентининг «РСФСР Давлат идораларида, муассасалари ва ташкилотларида сиёсий партиялар ҳамда оммавий жамоат ҳаракатларининг ташкилий тузилмалари фаолиятини тўхтатиш тўғрисида»ги фармони фуқаролик ҳуқуқлари ва эркинликларини анчагина чеклашга, кейинги йиллардаги демократик ғалабаларни йўққа чиқаришга ва жамоат тузилмалари билан давлат идоралари ўртасида муҳолифликни кескинлаштиришга қаратилган. Қонунга хилоф бўлган шу ҳужжат ёрдамида одамларнинг фуқаролар тотувлигига эришиш умидларига зарба урилди, энг катта иттифоқдош республикада ҳеч бир ўринсиз сиёсий кескинлик вужудга келтирилди.

Фармоннинг амалга оширилиши меҳнаткашларнинг ишлаб чиқаришни бошқаришдаги иштироки хилма-хил шакллари тўхтатиб қўйилишига олиб боради, ҳамда меҳнат аҳлига нисбатан маъмурий ўзбошимчаликка ва бедодликка йўл очади, айниқса, бозор муносабатлари қарор топаётган шароитда зарур бўлган ижтимоий ҳимоя тартиб-қоидаларини заифлаштиради. У ҳамма қабул этган ҳамда фуқаролик ҳуқуқлари ва сиёсий ҳуқуқлар тўғрисидаги халқаро пактда мустаҳкамланган меъёрларни бузади.

КПСС Марказий Комитетининг пленуми фармоннинг демократияга ва Конституцияга қарши йўналишини, мамлакатни авторитаризм йўлига буриб юборишдаги уринишларни кескин қоралаётган касаба уюшмаси, жамоат ташкилотларининг, коммунистлар йиғилишларининг баёнотларини қўллаб-қувватлайди.

Марказий Комитет пленуми совет жамиятидаги демократик ўзгартишлар жараёнини чинакам халқ ҳокимияти руҳида ривожлантириш ва мустаҳкамлаш лозим, деб ҳисоблайди. Партия ташкилотлари қонун доирасида иш кўриб, меҳнаткашларнинг ҳуқуқларини изчил равишда ҳимоя қилаверади, халқ депутатлари советлари, касаба уюшмалари, корхоналарнинг раҳбарлари ва жамоат ҳаракатлари билан ҳамкорлик қилаверади. Партия ташкилотлари ўзларининг меҳнат жамоаларида ишлаш ҳуқуқини одамлар учун ҳаётий муҳим масалаларни ҳал этишда кун сайин фаол иштирок этиш йўли билан тасдиқламоқдалар.

Марказий Комитет пленуми барча партиялар ва ҳаракатларга, касаба уюшмаларининг, ёшларнинг, хотин-қизлар, фахрийларнинг ташкилотларига ва бошқа жамоат ташкилотларига мурожаат этиб, совет кишиларининг ҳуқуқлари ва эркинликларини ҳимоя қилиш йўлида бирлашишни таклиф қилади.

Пленум РСФСР коммунистларини ўз сафларини жипслаштиришга, сабр-матонатли бўлишга, уюшқоқликни сақлаб қолишга, меҳнат аҳлининг туб манфаатларини изчиллик билан қаттиқ туриб ҳимоя қилишга чақиради. Пленум қатнашчилари Россия Федерациясининг коммунистлари билан бирдам эканликларини изҳор этадилар. Ҳуқуқ ва қонун бизнинг тарафимизда.

КПСС Марказий Комитетининг пленуми СССР Президентига, СССР Олий Кенгашига, СССР Конституциявий Назорат комитетига мурожаат этиб, РСФСР Президентининг фармонини зудлик билан ҳуқуқий жиҳатдан баҳолашни, демократик ғалабаларни ҳимоя қилишни қатъиян таклиф этади.

КПСС Марказий Комитетининг пленумида 1991 йил 26 июлда қабул этилган.

М. С. ГОРБАЧЕВнинг КПСС Марказий Комитети Пленумида КПСС Дастури лойиҳаси муҳокамаси хусусидаги якунловчи нутқи

Пленум фавқулодда вазиятда ўтмоқда, деди у. Муҳокама мавзусининг ўзи — КПССнинг бўлажак Дастури унга алоҳида аҳамият бахш этмоқда.

Шу кунларда баъзи бировлар сиёсий эҳтиросларни авж олдиришни хоҳлайдилар. Бўлиб ўтган муҳокама чоғида ҳам ҳар бир ўткир, баҳсли фикр бутун мажлис аҳлини ҳаракатга келтирди. Одатдаги сийқаликлар ва қолипга тушиб қолган гаплар — душманларни излаш, айблаш ва қатъий талабларни ўртага қўйишлар ҳам бўлди. Таримизнинг ва ҳозирги кунимизнинг бутун мураккаблигини, зиддиятлилигини соддалаштирилган формулаларга айлантиришга уринишлар ҳам намоён бўлди.

Лекин бу пленум ишида асосий мавзу бўлолмади. Олдинги баъзи пленумлардан фарқли равишда бу пленумда соғлом, ишчанлик ёндашувлари устунлик қилмоқда. Кўпгина нутқларда Дастур лойиҳаси умумий назарий ва сиёсий позициялардан келиб чиқиб, жамиятимиз тараққиётининг энг муҳим вазифалари билан боғлиқ равишда асосли таҳлил этилди. Бундай ёндашувда катта имкониятлар бор. Бундан буён ҳам биз ана шундай амалий йўналишда туришимиз керак; ўз фикримизни айтиш билан бирга бир-биримизнинг гапимизни тинглаш учун сабр-бардошли бўлишимиз, ўртоқлик вазиятини таъминлашимиз, бу ерда намоён бўлган соғлом тамойилни мустаҳкамлашимиз лозим.

Бўлиб ўтган сермазмун гаплар натижасида Дастур лойиҳасини янада пухталаштириш учун муҳим фикрларга эга бўлдик, ҳозир партияда бундай дастурнинг зарурлиги ўткир ҳис этилаётганлиги пленумда яна бир бор таъкидланди.

Дастур комиссиясида бўлгани каби бир қанча нутқларда бизга қандай дастур зарур, деган савол ўртага қўйилди. Баъзилар ўтмишни ва ҳозирги ижтимоий жараёнларни батафсил назарий таҳлил қилиб беришни таклиф этмоқдалар. Айтмоқчи, бунинг учун жуда кўп ишланмалар ва материаллар бор, шу соҳада изланишлар олиб борилган, юз ва йигирма саҳифали лойиҳа вариантлари ва бошқа материаллар бор. Бошқа ўртоқлар 90-йилларда ҳал этилиши лозим бўлган масалаларнинг фавқулодда муҳимлигини кўзда тутиб дастурда ана шу давр билан чекланишимиз лозим, деб ҳисобламоқдалар.

Менимча, ҳар иккала томон ҳам ҳақли. Дастур комиссиясида ҳам биз ана шунга асосландик. Чунки В. И. Ленин огоҳлантирганидек, умумий масалаларни тушуниб етмас экансан, ҳамиша хусусий масалаларда қоқилиб кетаверасан. Шу сабабли босиб ўтилган йўлдан хулоса чиқаришга, бизда, атрофимиздаги оламда нималар бўлаётганини тушуниб олишга ёрдам берадиган назарий фикрнинг муайян «мажмуи» бўлиши зарур. Коммунистлар социалистик ғояларни амалга ошириш учун курашни давом эттирар эканлар, бундай назарий фикрларсиз иш қила олмайдилар. Шу билан бир вақтда одамлар аввало бундан буён қандай яшаш керак, қаерга бориш керак ва нима қилиш керак, деган саволларга жавоб кутмоқдалар, деб гапираётган ўртоқлар ҳам ҳақдирлар.

Бунда биз Вазирлар Маҳкамаси ўрнини эгаллаб, партиявий Дастурга тангликка қарши аниқ чора-тадбирларни кирита олмаймиз, албатта. Бинобарин, иккала ёндашувни оқилона қўшиб олиб бориш керак. Умумий назарий ва сиёсий таҳлил зарур, лекин дастур фаоллаштирилиши лозим, у ҳозирги замон жамият тараққиётининг асосий муаммолари хусусида энг муҳим талабларга жавоб бериши лозим.

Назарияга етарли баҳо бермасликда ва ҳозир жамиятимизда юз бераётган барча жараёнларга ўткир сиёсий баҳо беришдан чекинишда шубҳа қилмасликлари учун шу ҳақда гапиряпман. Бу йўналишларда изланишлар олиб борилди ва давом эттирилаверади. Лекин бизга ҳозирнинг ўзидаёқ байроғига «Социализм, демократия, тараққиёт» деб ёзиб қўядиган ва ана шу мақсадларга эришиш учун амалда ҳаракат қиладиган партиянинг етарли даражада мукаммал назарий ва долзарб сиёсий дастури зарур. Лойиҳани тайёрлаш чоғида режаларимиз ана шундай эди. Бунга қанчалик муваффақ бўлинганига ўзингиз баҳо берасиз.

Сирасини айтганда, ҳужжатга ўртоқлар ўз муносабатларини билдиришди. Кўпгина муҳим мулоҳазалар айтилдики, улар Дастур комиссиясининг ишига ёрдам беради. Лекин таклифларни ҳисобга олиш чоғида меъёр бўлиши керак. Ҳужжат етарли даражада лўнда, айтиш мумкинки, ўқишли, тушунарли бўлиши керак. Чунки биз бу ҳужжатни мумкин қадар кўпроқ ватандошларимиз ўқишларини, тушунишларини ва қабул қилишларини хоҳлаймиз. Агар Дастур аврашларнинг йиғиндиси эмас, балки новаторча тузилган Дастур бўлса бунга эришиш мумкин. Жамиятимиздаги воқеликни ва жаҳон маърифатининг бутун боришини теран идрок этиш лозим, бу эса ҳозирги социалистик йўлни истиқболли қилади.

Лойиҳа ундаги баёнларнинг тарқоқлиги билан ниманидир яширмоқда, деб ҳисоблаётган ўртоқлар ҳаётнинг жўшқинлиги тақозо этаётган бир қанча муаммоларни қўйишдаги янгиликни англаб олишлари қийин бўлади. Кимдир бундай таърифларга аниқлик киритишни таклиф этаётган бўлса — мен ҳам бу фикрга қўшиламан.

Биз ўз қиёфасига эга бўлган, марксча диалектик таҳлил усулини эгаллаган партия сифатида ҳеч қандай ақидаларга сажда қилмай тараққиётнинг реаллигини бир хил кўришимиз лозим.

Биз XXI аср янги илму зиёси пайдо бўлаётганини кўрмаслигимиз мумкин эмас. Акс ҳолда энг муҳим нарсани пайқамай қоламиз. Лойиҳада шу ҳақда айтишга уринишлар бор. Бу муҳим назарий хулоса бўлиб, ундан жуда кўп сиёсий хулосалар чиқариш мумкин.

Биз ўзимизни демократик ислоҳотлар партияси, деб айтаётганлигимиз жуда муҳимдир. Жамиятимиздаги қаттиқ қарама-қарши туришда, ундаги мавжуд сиёсий маданият даражасида фақат фикрларнинг хилма-хиллиги, фақат конституциявий қонунийлик доирасида позицияларни демократик қиёслашгина ҳақиқатни топишга имкон беради. Ҳар қандай партия ҳам ана шу доирада ўзининг ҳақлигини исботлайверсин, жамиятга ўз дастурини таклиф этаверсин, уни қўллаб-қувватлашларига эришаверсин. Лекин «йўқолсин», «йўқ қилиб ташлансин», «шарманда қилинсин», «янчиб ташлансин» усуллари билан ҳаракат қилинадиган бўлса, бу — боши берк кўча, орқага қайтиш, ялпи ҳалокатдир. Социализм, демократия, тараққиёт учун курашаётган партия бундай даъватлар ва усулларга асослана олмайди.

Жамият ҳолдан тойганлигини, янги тўнтаришларни, муҳолифликни, ижтимоий ўта кескинликни хоҳламаётганлигини кўрмаслик мумкин эмас. Халқ, ватан, давлат манфаатларини барча партия мунозараларидан, сиёсий баҳслар ва зиддиятлардан устун қўйишга даъват янграгач жамият енгил нафас олган эди. Ана шу умумий тамойилни пайқаб олиб ислоҳотлар йўлини эгаллаш, сиёсатга илму зиё билан ёндашувни ўрганиш жуда муҳимдир.

«Ислоҳотчилик» тушунчасидан чўчиётган кишиларга эса мен В. И. Ленин 1921 йилда ёзган гапларни эслатиб қўймоқчиман. Инқилобий ёндашув ўрнига, бу ёғи В. И. Лениннинг сўзлари, «эскиликни бевосита ва тўла бузиб ташлаш маъносида» «мутлақо ўзгача, ислоҳотчилик тусини» қўйиш зарур. Хуллас ислоҳотчилик ва ҳатто ислоҳотбозликда таъна қилишлардан қўрқмаслик керак. Ҳамма гап ислоҳотларнинг йўналишидадир.

Кеча маърузада ўнлаб йиллар давомида партияга ва жамиятга тиқиштириб келинган модел стратегик мағлубиятга учраганлиги ҳақида гапирган эдим. Бу хулоса ғоят муҳим аҳамиятга эга. Шу хулосага асосланадиган бўлсак, биз социализмга бутун нуқтаи назаримизни янгитдан тубдан ўзгартириш заруратига етиб келдик. Саволларимизга эски модел доирасида жавоб топа олмаймиз. Бу моделни дўстларимиз ўз мамлакатларида «тажриба қилиб кўришига» ёрдам берган эдик, улар ҳам бундай саволларга жавоб топа олмадилар. Ҳа, бу социализм ва социалистик ғоянинг танглигидир. Лекин тангликни бартараф этиш мумкин, тангликдан сўнг соғломлашиш ва янгиланган организмнинг олға томон янги қатъий ҳаракати бошланиши мумкин.

Қисқа қилиб айтганда, ҳозир — чуқур, масъулиятли мулоҳазалар юритиш ва қарорлар қабул қилиш давридир. Агар биз кимларгадир ёқмаган нотиқ сўзга чиққанда «ер тепиниб» ва «қарсак уравераак» ёки кимгадир маъқул келадиган нотиққа ҳаддан ташқари қарсак чалаверсак, у ҳолда ҳеч қандай оқилона фикрга келмаймиз. Келинглар, ҳеч бўлмаса партия Марказий Комитетининг Пленумларида бундай қилмайлик.

Лойиҳада қайта қуриш муқаррарлиги тўғрисида аниқ ёзиб қўйиш керак деган фикрга қўшиламан. Қайта қуришни ҳеч ким ўйлаб чиқаргани йўқ. Қайта қуриш, айтиш мумкинки, бутун жамият ғулувга келган 53-йилда ҳам, 65-йилда ҳам, 66-йилда ҳам, 70-йилларда ҳам, 80-йилларнинг бошларида ҳам эшик қоқиб турган эди.

Умуман барча камчиликларига қарамай бу ерда рўйирост гаплашиб олганлигимиздан мамнунлигимни яна бир бор айтиб ўтаман.

Менимча, баҳс якунларини дарҳол умумлаштириб, уларни Дастур комиссиясига беришни КПСС Марказий Комитети котибиятига топширишимиз лозим. Новаторлик ва давомийлик руҳидаги барча қимматли фикрлардан фойдаланмоқ керак. Бундан лойиҳа фақат ютади. Бир ҳафтадан сўнг, кўпи билан ўн кундан кейин ҳужжатни эълон қилиш, таклиф этилганидек уни умумпартия муҳокамасига қўйиш лозим.

Ниҳоят, сўнгги фикр. Биз ҳаммамиз партия ички ишлари билан яқиндан шуғулланяпмиз, бу тушунарлидир — партия тақдири эътиборни ва юксак масъулиятни талаб қилади. Лекин ҳозир ички муаммоларга ўралашиб қолиш мутлақо мумкин эмас. Агар биз ички муаммоларга ўралашиб қолсак — жамият турмушидан ажралиб қоламиз. Жамият турмуши эса тангликка қарши дастурни сира кечиктирмай амалга оширишга, озиқ-овқат муаммосини ҳал қилишга, қишга тайёргарлик кўришга, турмуш ва ишлаб чиқаришни энергия, иссиқлик билан таъминлашга муҳтождир. Коммунистлар халқ эҳтиёжлари тўғрисида ғамхўрлик қилмасликлари мумкин эмас.

Партиямиз сиёсий ҳаракатлар партияси сифатида ўзини фаолроқ кўрсатиши лозим. Ушбу фикр дастурда мустаҳкамлаб қўйилиши ва кенгроқ, аниқ ва равшанроқ амалга оширилиши даркор. Ҳозирги пайтда партиянинг ишчиларга, деҳқонларга, зиёлиларга, меҳнат жамоаларига яқин бўлиши — асосий масала. Кундалик қийинчиликларни енгиб жамият тараққиётининг ҳозирги қийин босқичидан ўтишда одамларга ёрдам бермоқ керак. Бу ишда ҳеч нарса партиянинг ўрнини босаолмайди. Бинобарин, биз ўз партия ички ишларимизга қанчалик берилиб кетишимизга қарамай бу иш амалга оширилиши керак, деб хулоса чиқарди М. С. Горбачев.

ЖУРНАЛИСТЛАР БИЛАН УЧРАШУВ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида мафкура бўлими ташаббуси билан мунтазам ишловчи матбуот маркази ташкил қилинди. Матбуот марказининг раҳбари Ш. О. Убайдуллаев мухбиримизга шуни маълум қилдики, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг котиблари ва бюро аъзолари, бўлим мудирлари ҳамда Ўзбекистон Компартиясининг XXII съездида маъқулланиб тасдиқланган Ҳаракат дастурини бажариш учун масъул бўлган жумҳурият вазирликлари ва идораларининг раҳбарлари билан матбуот ходимларининг учрашувларини мунтазам ташкил этиб туриш матбуот марказининг вазифасидир.

(Давоми 2-бетда).

Делегация Тошкентга қайтиб келди

Ўзбекистон ССР вице-президенти Ш. Р. Мирсаидов бошчилигидаги Ўзбекистон ССР ҳукумат делегациясининг ХХР Шинжонг-Уйғур Мухтор районига ташрифи якунланди. Делегация мазкур район халқ ҳукумати раиси Т. Давоматнинг таклифига мувофиқ шу ўлкада бўлди.

Ташриф давомида иқтисодиёт, савдо, фан, техника соҳалари ва бошқа соҳаларда ҳамкорлик қилиш тўғрисида битимлар имзоланди. Бу эса иккала мамлакат халқлари ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик алоқаларини янада мустаҳкамлашга, ҳамжиҳатликни ривожлантиришга хизмат қилади.

Ўзбекистон ҳукумат делегацияси 27 июль куни Тошкентга қайтиб келди. Делегацияни Ўзбекистон ССР Президенти ҳузуридаги Вазирлар Маҳкамаси раисининг биринчи ўринбосари И. Ҳ. Жўрабеков, Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи котиби, шаҳар кенгашининг раиси А. И. Фозилбеков, бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

(ЎзТАГ).

КПСС Марказий Комитети Пленумининг қарори
1991 йил 26 июль

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИДАН СССР ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИНИ САЙЛАШ ТАРТИБИ ТЎҒРИСИДА

1. Совет Иттифоқи Коммунистик партиясидан СССР халқ депутатлари сайлови КПСС Марказий Комитетининг навбатдаги пленумида ўтказилсин.

2. СССР халқ депутатларини сайлашда овоз бериш КПСС Марказий назорат комиссиясининг аъзолари, КПСС Марказий органларининг аъзолари бўлмаган иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетларининг, республика, ўлка, вилоят, округ партия комитетларининг биринчи котиблари, СССР Қуролли Кучлари КПСС ташкилотлари партия комитетларининг котиблари иштирокида ўтказилсин.

3. КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросига Марказий Комитет пленумида овоз берувчиларнинг рўйхатини қонунда белгиланган тартибда КПССдан СССР халқ депутатлари сайловини ўтказувчи сайлов комиссиясига тақдим этиш топширилсин.

КПССнинг 1990 йилги бюджети ижроси ҳақида

КПССнинг 1990 йилги бюджети ижроси ҳақидаги ҳисобот даромадлар бўйича 2.284,8 миллион сўм миқдорида, харажатлар бўйича 2.494,1 миллион сўм миқдорида тасдиқлансин.

Бюджетнинг 209,3 миллион сўм миқдоридаги камомади КПССнинг эҳтиёт жамғармаси ҳисобидан қоп-

КПСС Марказий Комитети Пленумининг қарори
1991 йил 26 июль

КПССнинг 1991 йилги бюджети ҳақида

1. КПССнинг 1991 йилги бюджети даромадлар бўйича 1.394,0 миллион сўм, харажатлар бўйича 2.494,0 миллион сўм миқдорида тасдиқлансин. КПССнинг эҳтиёт жамғармасидан бюджетнинг камомадини қоплаш учун 1.100 миллион сўм ажратилсин.

КПСС Марказий Комитетининг Котибиятига КПСС бюджетини ижро этиш жараёнида унинг кўрсаткичларига аниқлик киритиб бориш топширилсин.

2. Иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетлари, республика, ўлка, вилоят партия комитетлари, СССР Қуролли Кучлари партия комиссиялари ва партия муассасаларига КПСС бюджетининг сифатли ижро этилишини таъминласинлар, партия кассасини қўшимча даромад манбалари билан тўлдириш, партия органлари фаолиятини пул билан таъминлаш харажатларининг маблағларини тежаб-тергаб ва оқилона ишлатиш ҳисобига қисқартириш чораларини кўрсинлар, шу йилнинг ўзидаёқ КПСС бюджетининг камомадини пасайтиришга эришсинлар.

Шу мақсадда партия ташкилотларининг назорат органлари билан ўзаро алоқада ишлаб, КПСС Уставининг партияни моддий жиҳатдан қўллаб-қувватлаш соҳасидаги талабларига риоя этиш учун коммунистларнинг интизомини мустаҳкамлаш юзасидан зарур иш ўтказилсин, тўланган бадалларнинг партия бюджетига тўла-тўкис тушиши таъминлансин. Бу иш кенг ошкоралик ва коммунистларнинг партия матбуоти нашрлари орқали хабардор қилиб туриш вазиятида амалга оширилсин.

Партия нашриётлари билан биргаликда нашриётларнинг моддий базасини ва матбаа корхоналарининг ишлаб чиқариш қувватларидан фойдаланиш самарадорлигини ошириш режаси белгиланиб, амалга оширилсин, юксак рентабелли, ғоявий ва бадиий талабларга мос келадиган ҳамда аҳолига манзур бўладиган нашрлар ҳамда халқ истеъмол моллари ишлаб чиқаришни кўпайтириш имкониятларини қидириб топиш юзасидан шартномада белгиланган мажбуриятларга риоя этилсин.

КПСС бюджетининг даромадларини ишлаб чиқариш — хўжалик фаолияти ҳисобига тўлдириш ишини авж олдириб, бу соҳага партия комитетлари ва партия муассасаларининг моддий базасини ҳамда пул ресурсларини фаолроқ жалб этилсин. Кўпчилик равишда олинган маблағдан фақат КПСС Уставида белгиланган вазифаларни бажариш мақсадида партия органларининг фаолиятини пул билан таъминлаш учун фойдаланилсин.

Барча даражалардаги партия комитетлари партиянинг назорат органлари иштирокида коммунистларнинг аъзолик бадалларини тўлиқ ва ўз вақтида тўлашлари, партия маблағларининг тўғри сарфланиши ва улардан аниқ мақсад йўлида фойдаланилиши устидан назорат қилиш самарадорлиги оширилсин.

3. Кадрларнинг мустаҳкам ўрнашиб қолиши, уларнинг ташаббуси ва мустақиллигини ривожлантириш, ижтимоий ҳимояланишни кучайтириш, ҳозирги ижтимоий-сиёсий вазиятда ишлай оладиган кишиларни партия органларидаги ишга жалб қилиш мақсадида партия комитетларига ва партия муассасаларига зарур ҳолларда ишга қабул қилишнинг шартнома усулидан фойдаланиш тавсия этилсин.

Партия комитетлари ва партия муассасалари ходимларини барча тоифаларининг лавозимларини ўриндошлик юзасидан бажаришни, уларнинг ишини даражаси учун, ижтимоий-сиёсий вазиятда меҳнат фаолияти натижалари, алоҳида юксак маҳорати учун мансаб окладларига устамалар белгилаш партия органларининг иш тажрибасига сингдирилсин.

КПССдан СССР ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ САЙЛОВИНИ ЎТКАЗУВЧИ САЙЛОВ КОМИССИЯСИДА

«СССР халқ депутатлари сайлови тўғрисида»ги СССР Қонунининг 40-моддаси асосида КПССдан СССР халқ депутатлари сайловини ўтказувчи сайлов комиссияси КПСС Марказий Комитетининг пленумида 1991 йил 26 июлда кўрсатилган қуйидаги номзодларни рўйхатга олди:

Бурокявичюс Миколас Мартинович, 1927 йилда туғилган, Литва Компартияси Марказий Комитетининг биринчи котиби, Вильнюс шаҳри;

Секретарюк Вячеслав Васильевич, 1938 йилда туғилган, Украина Компартияси Львов вилоят комитетининг биринчи котиби, Львов шаҳри;

Урвас Вейн Хартович, 1948 йилда туғилган, Эстония Компартияси Морской район комитетининг биринчи котиби, Таллин шаҳри.

КОМИССИЯ ИШ БОШЛАДИ

КПССдан сайланган бир қанча СССР халқ депутатларининг ваколатлари тўхтатилганлиги муносабати билан СССР халқ депутатлари сайловини ўтказувчи Марказий сайлов комиссияси бўшаб қолган ўринларга КПССдан СССР халқ депутатлари сайловини ўтказишни белгилади. КПСС Марказий Комитети СССР халқ депутатлари сайловини ўтказиш учун «СССР халқ депутатлари сайлови тўғрисида»ги СССР Қонунининг 28 ва 62-моддаларига асосан қуйидаги таркибда сайлов комиссиясини тузди: **Ю. В. Абрамов** — Красногорск механика заводи партқомининг котиби, Москва вилояти, **Т. А. Воробьева** — Брянск жун газлама ишлаб чиқариш бирлашмаси ип йигирувчиси, **А. И. Гриненко** — СССР Ички ишлар вазирлиги ички қўшинлар сиёсий бошқармасининг бошлиғи, **В. А. Коптюг** — СССР Фанлар академиясининг вице-президенти, СССР Фанлар академияси Сибирь бўлимининг раиси, **Р. Рўзиев** — «Қаршистрой» ихтисослаштирилган қурилиш бирлашмасига қарашли «Қаршимонтаж» трестининг электр монтажчилари бригадири, Ўзбекистон ССР, **В. Г. Федоров** — Украина Компартияси Житомир вилоят комитетининг биринчи котиби, халқ депутатлари вилоят Кенгашининг раиси, **М. А. Чартаев** — Доғистон АССР Акуша районидаги С. Орджоникидзе номли жамоа хўжалигининг раиси, **Л. И. Швецова** — СССР Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги оила ва хотин-қизлар ишлари комитетининг раиси, **Л. Ф. Шукайлов** — Гомель вилояти Добруш районидаги Носовичи ўрта мактабининг директори, Белоруссия ССР.

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясидан СССР халқ депутатлари сайловини ўтказувчи сайлов комиссиясининг мажлисида **В. А. Коптюг** комиссия раиси, **В. Г. Федоров** раис ўринбосари, **Л. И. Швецова** комиссия котиби этиб сайландилар.

Сайлов комиссияси қуйидаги манзилгоҳда жойлашган: Москва, Куйбишев кўчаси, 14-уй, 6-йўлак, 511-хона. Телефон — 206-34-52.

СССР КОНСТИТУЦИЯВИЙ НАЗОРАТ КОМИТЕТИДА

Комитет СССР Олий Кенгаши раисининг, СССР Олий Кенгаши ошкоралик, фуқароларнинг ҳуқуқлари ва арзлари комитетининг «РСФСР давлат идораларида, муассасаларида ва ташкилотларида сиёсий партиялар ва оммавий жамоат ҳаракатларининг ташкилий тузилмалари фаолиятини тўхтатиш тўғрисида» РСФСР Президентининг 1991 йил 20 июндаги фармонига ҳуқуқий баҳо бериш ҳақидаги таклифини муҳокама қилди. Мазкур фармон фуқароларнинг асосий ҳуқуқлари ва эркинликларига даҳлли бўлгани учун комитет уни кўриб чиқиш учун қабул қилди.

Қонунда белгиланган тартибга мувофиқ мазкур масала ўрганилиб, хулоса лойиҳаси юборилгандан кейин шу масалага доир хулоса қабул қилиниши мумкин, хулоса лойиҳасини тайёрлаш тартиби ва муддатлари комитетнинг иш тартиби билан белгилаб берилади.

Мазкур фармон комитетда кўриб чиқилгунга қадар уни кучга киритишни кечиктириш тўғрисидаги таклиф билан РСФСР Президентига мурожаат қилишга ҳам қарор қилинди.

ЖУРНАЛИСТЛАР БИЛАН УЧРАШУВ

(Давоми. Боши 1-бетда).

Ўқувчиларга шуни эслатиб ўтамизки, Ўзбекистон коммунистларининг жумҳурият иқтисодий ва сиёсий мустақиллиги йўлидаги ишлари стратегияси ва тактикасини белгилаб берган Дастур аввало меҳнаткашлар манфаатларини ҳимоя қилишга, халқ учун муносиб турмуш шароитларини яратишга қаратилгандир.

— Биз жумҳуриятда яшовчи кишиларнинг ҳаммаси КПСС учун мураккаб бўлган бир вақтда жумҳурият коммунистлари ўз зиммаларига олган масъулиятни, Дастурнинг ижтимоий йўналтирилганлигини яққол тасаввур этишларини истаймиз. Жамоат фикрини шакллантирувчи оммавий ахборот воситаларида қилинган ишлар яққол ва тўлиқ ифодаланиши, шунингдек белгиланган мақсадларни рўёбга чиқариш борасида амалга ошириладиган масалалар ишчанлик билан ўртага қўйилиши керак.

Матбуот марказининг энг муҳим вазифаларидан бири бизнинг рўзнома ва ойномаларимиз нималар ҳақида ва қандай ёзаётганликларини, эълон қилинаётган мақолаларни халқ қандай қабул қилаётганлигини таҳлил этишдан иборатдир.

— Биз бундай таҳлил партия ташкилотлари ва комитетлари учун ҳам, матбуот ходимлари учун ҳам фойдали бўлади, деб ўйлаймиз. Бундай таҳлилдан мақсад илгари вақтларда кўпинча бўлганидек буйруқбозлик, маъмуриятчилик қилиш эмас, аксинча бундай таҳлил оммавий ахборот воситалари ўзларига хос холислик ва тезкорлик билан ўз саҳифаларида Ўзбекистон Компартияси ҳозирги босқичда ҳал қилаётган, кишиларни тўлқинлантираётган муаммоларни кўтариб чиқишлари учун керакдир. Афсуски, мақолаларнинг ҳаммаси ҳам бу талабларга жавоб бермаяпти. Бу шунинг учун юз бермоқдаки, журналистлар, кўпинча, етарли ахборотга, ишончли фактларга эга бўлмайдилар ва ўзларини қизиқтирган саволларга ишончли, хабардор бўлмаган — одамлардан жавоб қидирадилар, бундай одамлар эса уларни чалғитиб қўйишади.

Бизнинг матбуот марказимиз бундай хатоларнинг олдини олишга имкон беради. Унинг эшиклари ҳамма учун очиқ, биз ҳар қандай саволларга жавоб беришга тайёрмиз, лозим бўлса масъул ходимларнинг чиқишларини матбуотда ташкил қилишимиз мумкин.

Матбуот марказидаги биринчи учрашув ўтган жума куни бўлди. Уни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг котиби А. А. Абдувосиқов ўтказди.

(Учрашув ҳақидаги тўлиқ ҳисобот рўзноманинг навбатдаги сонида эълон қилинади).

СЎЗДАН—АМАЛИЙ ИШГА

УРТА ЧИРЧИҚ РАЙОН ПАРТИЯ КОМИТЕТИ ПЛЕНУМИДАН

Урта Чирчиқ райони коммунистлари район партия комитети пленумида КПСС Марказий Комитетининг 1991 йил апрель пленуми қарорлари асосида мафкуравий ва ташкилий фаолиятни такомиллаштириш масалаларини муҳокама қилдилар.

Район партия комитети котиби И. Неъматиллаев маърузасида эътибор бошланғич партия ташкилотлари фаолияти шаклларини такомиллаштиришга қаратилди. Район партия комитети ходимлари кўпроқ жойларда бўлишлари, партия фаоллари учун ўқувнинг таъсирчан шаклларини ташкил этмоқлари, турли хил мажлис ва йиғилишлар ўтказишга берилиб кетмасликлари, фаолиятнинг янги шаклларини бетиним излашлари лозим.

Кўргазмали ташвиқот юритишга алоҳида эътибор қаратилди. Ҳар қадамда шиорлар кўзга ташланиб туриши шарт эмас. Бошланғич партия ташкилотлари дала шийпонларини безаш, плакатлар ва кўргазмали ташвиқотнинг бошқа воситаларидан фойдаланишнинг янгича йўлларини излаб топишлари керак. «Партия XXIV съезди», Карл Маркс номли колхозлардаги партия ташкилотларида бу борада етарли иш олиб борилмаяпти. Бу ерда гап фақат чиройли шиорлар ҳақида эмас, ташвиқот бевосита ишлар орқали ҳам амалга оширилиши керак. Хусусан, ҳар бир дала шийпони шинам ва озода бўлишига, дам олиш учун чинакам шароит яратилишига эришиш лозим.

Муҳокама қилинаётган мавзу юзасидан Тошкент вилоят партия комитети бюроси аъзоси, Свердлов номли колхоз раиси М. Холиқова, Терешкова номли колхоз раиси ўринбосари, партком котиби, Ф. Мансуров, Ким Пен Хва номли колхоз бош муҳандиси В. Ким, қишлоқ хўжалик ходимлари касаба уюшмаси район комитети раиси М. Отақулов ва бошқалар сўзга чиқдилар. Улар бугун коммунистлар ишлаётган мураккаб шароитларга эътиборни қаратдилар. Иқтисодий танглик, бозор, молиявий тақчиллик вазиятида меҳнат кишиси ҳақидаги ғамхўрлик дастури айниқса долзарб аҳамият касб этмоқда. Бу соҳада районда қатор ишлар қилинмоқда. 150 ўринли касалхона қурилиши тугалланяпти. Янги мактаблар, маиший хизмат иншоотлари фойдаланишга топширилади. Тўқувчилик фабрикаси қурилиши ниҳоясига етгач, аҳолининг иш билан бандлиги масаласини ҳал этиш борасида ҳам анча қулайликлар туғилади.

Сўзга чиққанлар сўз билан иш бирлиги тарғибот ва ташвиқот ишлари аниқ фактларга асосланган бўлиши муҳим эканлигини таъкидладилар. Бунда камчилик ва нуқсонлар фақат тилга олинибгина қолмай, уларни бартараф этиш йўлларини кўрсатиш ҳам муҳим эканлиги қайд этилди.

Пленумда район партия комитети биринчи котиби М. Икромов якунловчи нутқ сўзлади. Пленум ишида Ўзбекистон Компартияси Тошкент вилоят комитети котиби Ш. И. Жалилов иштирок этди.

● Халқ депутатлари вилоят Кенгаши сессияси олдидан

ЕР ФОЙДАЛАНИШ УЧУН БЕРИЛАДИ

ДЕҲҚОН азалдан ер билан тирик. Ана шу заминдан ризқ-рўзини олади, бола-чақасини боқади. Бу ҳеч қандай исбот талаб қилмайдиган ҳақиқат. Шунинг учун ҳам Ўзбекистон Компартияси Марказий Қўмитаси, Ўзбекистон ССЖ Олий Кенгаши Раёсати, ва Вазирлар Кенгашининг 1989 йил август ойида фуқароларнинг шахсий ёрдамчи хўжаликлари ва якка тартибда уй-жой қурилишини янада ривожлантириш юзасидан қабул қилган қарорини қишлоқ аҳли алоҳида мамнуният билан кутиб олди. Ана шу қарор жумҳуриятимизда деҳқонга унинг энг катта бойлиги ерга эгалик қилиш ҳуқуқини беришга асос бўлди. Лекин ҳамма нарса натижа билан ўлчанмоғи керак. Тўғри, қарордан кейин қишлоқ аҳлининг томорқаси кенгайди, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш сезиларли ортди. Аммо таҳлиллар бу борада ҳали кўп иш қилиниши лозимлигини кўрсатди. Сабаби кўпгина жойларда аҳолига ажратилган ерлардан самарали фойдаланилмади. Жумҳурият президентининг шу йил январь ойидаги «Колхозчилар, совхоз ишчилари ва қишлоқ жойларида яшовчи бошқа фуқароларнинг ёрдамчи хўжаликларини янада ривожлантиришга оид қўшимча тадбирлар тўғрисида»ги Фармони бевосита ана шу қарорнинг давоми бўлиб, у қишлоқларда уй-жой қурилишини кенгайтиришда, ёрдамчи хўжаликларни ривожлантиришда янада катта аҳамиятга эга бўлди. Бу Фармон тўғрисида батафсил тўхтаб ўтиришга ҳожат ҳам йўқ. Мақсад ягона. Деҳқонни ерлик қилиш, ажратилган майдонлардан самарали фойдаланишга эришишдир. Зеро бу пировард натижада аҳолини озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлашда, бозорни тўлдиришда жуда катта таянчдир.

Хўш, бу қимматли фармон жойларда қандай амалга оширилмоқда? Яқинда Бўстонлиқ районида бўлганимизда ана шу масала билан қизиқдик.

— Бу борада бошқа гап бўлиши мумкин эмас,— дейди халқ депутатлари район Кенгаши ижроия қўмитасининг раиси Қамбарали Йўлдошев.— Ҳар бир қишлоқ шўроси ҳудудида, жамоа хўжалиги, шўро хўжалиги ҳудудида Фармоннинг бажарилишига эришишимиз керак. Ижроқўм бу масалага катта эътибор бермоқда. Ҳафтанинг ҳар душанбасида таҳлил ўтказамиз. Жойлардаги аҳвол ўрганилади, тадбирлар белгиланади. Хуллас, бу ишни охирига етказишимиз шарт. Чунки фармон қишлоқларнинг келажагини таъминлайдиган бош тадбирдир.

Дарҳақиқат, маълумотларга назар ташлаймиз. Рақамлар анчагина салмоқли. 1989 йилдан 1991 йилгача райондаги 15 та қишлоқ ва қўрғон шўролари ҳудудида фуқароларга шахсий уй-жой қуриш учун 412 гектардан ортиқ, қўшимча томорқалар учун 114 гектар майдон ажратилди. Президент Фармони бўйича қайтадан ҳисоб-китоб қилиб чиқилди. Ўтган давр ичида яна 284 гектар ер 2142 оилага берилди.

— Ерни бериш осон,— дейди район тузилиши ва ердан фойдаланиш инспекцияси бош инспектори Б. Тостанбеков.— Лекин ана шу майдонлардан фойдаланиб, маҳсулот олишга эришиш ҳам керак. Бу гапни шунинг учун айтяпманки, Бўстонлиқ районида жами 492 минг 938 гектар ер бўлиб, шунинг бор-йўғи 6348 гектари суғориладиган майдонлардир. Демак, бизда суғориладиган майдонларнинг қадри жуда баланд бўлмоғи керак. Қишлоқ шўроларида, жамоа ва шўро хўжаликларида фуқароларга асосан сув чиқадиган ерлардан жой берилмоқда. Шунинг учун ҳам биз аҳолига ер бериш билан биргаликда ундан фойдаланиш масаласини таҳлил қилиб боряпмиз.

Ҳа, ер бўйича бош мутахассис бўлган Б. Тостанбековнинг фикрлари жуда тўғри. Минг афсуски, жойларда фуқаролар жуда зарур бўлмаган тақдирда ҳам шовқин-сурон қилиб қўшимча ер олишга ҳаракат қилмоқдалар. Аммо ерни олгач ундан самарали фойдаланишни ўйлашмаяпти. Сўнгги ойда ўтказилган таҳлил жойлардаги қишлоқ шўроларида 942 та шахсий уй-жой қуриш учун берилган ер участкасидан амалда фойдаланилмаётганлиги маълум бўлди. Айниқса, Думалоқ, Қораманас, Угом, Янгиовул қишлоқ шўролари, Искандар қўрғонида бундай фактлар кўплаб учрамоқда. Шунингдек қатор хўжаликларда берилган қўшимча томорқалардан ҳам ёлчитиб маҳсулот олинмаётганлиги ҳақида маълумотлар бор. Район ижроия қўмитаси бу масалани кун тартибига ўткир қилиб қўйди. Бир қатор фуқароларга муддат берилди. Ана шу давр ичида ердан фойдаланмаса қайтариб, унинг қадрига етадиган кишиларга беришга қарор қилинди. Умуман, белгиланган қонун бўйича ҳам бир йил муддат ичида ер каровсиз ётса, уни қайтариб олиб қўйиш ҳақида кўрсатилган.

— Аслида биз қишлоқ шўроларига, хўжалик раҳбарларига бу ҳақда 1990 йилдан бошлаб кўрсатма берганмиз,— дейди Б. Тостанбеков.— Аммо тегишли хулоса чиқарилмаяпти. Қатъий ҳаракат қилишга тўғри келди. Биргина Сойлиқ қишлоқ шўроси ҳудудида бекор ётган 12 та ер участкаси қайтариб олиб қўйилди, 35 та участка эгасидан тушунтириш хатлари олишга тўғри келди. Улар узоғи билан шу йил охиригача қурилишни бошлашлари керак. Шунингдек шу қишлоқ шўроси ҳудудидаги «Қозоғистон ССР 30 йиллиги» жамоа хўжалигида ҳеч қандай каровсиз, умуман, уй-жойга муҳтож бўлмаган ўн фуқарога ер берилганлиги аниқланди. Бу қарор бекор қилинди. Бундай нуқсонлар бошқа қишлоқ шўроларида ҳам учраб турипти. Умуман, бугунги кунда районда шахсий уй-жой қурилиши кенг кўламда олиб борилмоқда. Фуқароларга қурилиш материаллари ва бошқа жиҳозларни топишда ёрдам кўрсатишга ҳаракат қилинмоқда. Буни биргина 1991 йилнинг ўтган даврида 123 та уй фойдаланишга топширилганлиги исботлаб турипти.

Районда ердан фойдаланишни яхшилаш борасида олиб борилаётган яна бир тадбирни алоҳида таъкидлаб ўтиш керак. Гап район ҳудудида Тошкент шаҳри корхона ва ташкилотлари томонидан ўзбошимчалик билан ўзлаштириб олинган ёки қурилишлар олиб борилаётган ерлар ҳақида бормоқда. 1991 йилнинг ўзидагина 2519-автокорхона томонидан ҳеч қандай қарорсиз, рухсатсиз ва қаровсиз ётган 20 гектар майдон қайтариб олинди. Шунингдек «Ленинград» жамоа хўжалиги ҳудудида иттифоқ электротехника саноати вазирлигига қарашли «Виктория» ижара корхонаси томонидан ўзбошимчалик билан ўзлаштирилаётган майдондаги қурилиш ишлари ҳам тўхтатиб қўйилди.

Албатта, районда фармоннинг бажарилишини сабабсиз таъминламаётган қишлоқ шўролари, жамоа ва шўро хўжаликлари ҳам мавжуд. Масалан, «Қозоғистон ССР 30 йиллиги», Абай номли жамоа хўжаликларда, Бўстонлиқ, Жаҳонобод қишлоқ шўроларида шахсий уй-жой қурилиши учун фуқароларга ажратилиши лозим бўлган ерлар ҳалигача тақсимланмаган. Бир қатор қишлоқ шўроларида берилган ер участкалари ва қўшимча томорқалардан фойдаланишни таъминлаш юзасидан назоратни кучайтириш керак. Жойлардаги ер тақсимоти билан шуғулланадиган комиссиялар ишини жонлантириш лозим. Уларнинг бу ишга бўлган масъулиятини ошириш керак. Зеро, фармоннинг ижросини таъминлашда уларнинг аҳамияти жуда каттадир.

Районда бўлганимизда ер участкалари ва қўшимча томорқа берилган жойларни бориб кўрдик. Ҳар хил манзара. Кимдир зўр бериб уйини кўтармоқда, кимнингдир томорқасида турли сабзавот ва резаворлар яшнаб турипти. Аммо ана шу ерларнинг орасида ўт босиб, тиконзорга айланганлари ҳам бор. Беихтиёр ўйлаб қоласан. Ахир ҳақиқий деҳқон ерни бу кўйга солиб қўймайди-ку, қолаверса, ернинг қарғишига учрамайлик. Унинг қадрига етайлик. Ахир кечагина бир парча ерни қўмсаб юрган эдик. Бугун унга эга бўлдик. Наҳотки масъулиятсизлик, бефарқлик шунчалик бўлса. Ахир район Кенгаши, ижроқўми, жойлардаги қишлоқ шўролари, жамоа хўжаликлари бу майдонларни сизга фойдаланиш учун беришмоқда-ку, дегинг келади.

Ф. МУҲИДДИНОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ КЕНГАШИНИНГ РАЁСАТИДА

27 июль куни «Комсомольская правда» рўзномасида Ўзбекистон ССР халқ депутати Эркин Воҳидовнинг хизмат автомашинаси ўққа тутилганлиги ҳақида хабар босиб чиқарилганлиги муносабати билан Олий Кенгаш Раёсати ўзининг 29 июлдаги мажлисида ушбу хабарнинг қай даражада тўғри эканлигини текшириш материалларини ҳамда махсус ўтказилган экспертиза хулосасини кўриб чиқди.

«Комсомольская правда» рўзномасининг 27 июль шанба сонида «Қаттиққўл — қайта қуриш омили» суҳбатидан сўнг (айтганча, бу суҳбатда Ўзбекистон ССР қонуний сайланган халқ депутатларинингина эмас, айни вақтда «шундай вакилларни танлаган» ва «жумҳуриятнинг шундай парламентини» сайлаган халқнинг ор-номуси ва қадр-қимматини камситишга йўл қўйилган») Қ. Бобожоновнинг қатъият билан ёзилган ахборотида айтилишича, гўёки, 23 июль куни Тошкент шаҳрида халқ шоири, Ўзбекистон ССР халқ депутати Эркин Воҳидовнинг машинаси мерганлик милтиғидан ўққа тутилган эмиш.

Тегишли мўътабар идоралар синчковлик билан ўтказган текшириш бу уйдирманинг мутлақо асоссиз эканини кўрсатди, унда сиёсий мақсад ва эҳтимолки, мазкур суҳбатни мустаҳкамлаш учун зарур бўлган мақсад кўзланганини шундоққина кўриниб турибди. Мутахассисларнинг хулосасига қараганда, автомобиль томидаги эзилган жой ва уч бурчак шаклидаги битта тешик ўт очувчи қурол қўлланганлигининг натижаси эмаслигини, балки атиги бир неча миллиметр ичкарига ўйиб кирган ва ҳатто кабинанинг ички қопламасига ҳам зарар етказмаган қандайдир нарсанинг таъсири натижасида рўй берганлигини кўрсатиб турибди. Бундан ташқари, кабина ичидаги қоплама билан автомобиль томи орасида бошқа ҳеч қандай ўзга нарсалар топилмади.

Шундай қилиб, Эркин Воҳидов тушган автомашинага ҳеч қандай ўқ отилмагани расман аниқланди. Уйдирма муаллифи ҳам ўзи ўйлаб чиқарган экспертиза ва «мерганлик милтиғи тўғрисида» ҳеч қандай маълумотни келтирмаган эди.

Раёсат мажлисида сўзга чиққан П. Қодиров, П. Қ. Ҳабибуллаев, Э. Т. Шайхов, Ш. Мирзаев ва бошқалар мана шу ёлғон хабар учун Эркин Воҳидовнинг номзоди танлаб олингани тасодифий эмаслигини алоҳида таъкидладилар. Мана шу сиёсий иғвогарлик ташкилотчилари шоирнинг машҳурлигидан фойдаланиб , республикадаги вазиятни барқарорлаштириш ва унинг мустақил давлат сифатида қарор топиши жараёнига яна бир бор зарба уришга уриндилар.

Машҳур шоирни республика раҳбариятига қарама-қарши қўйиш мана шундай бузғунчилик сиёсатининг бўғинларидан бири эканини нотиқлар таъкидлаб ўтишди. Шу сабабли Раёсат аъзолари Ўзбекистон ССР ва унинг раҳбарияти шаънига қилинаётган бундай иғвогарликларга чек қўйилишини, ҳуқуқни муҳофаза қилиш идораларининг эса, Ўзбекистон ССРнинг оммавий-ахборот воситалари тўғрисидаги амалда бўлган қонунларга оғишмай риоя этилишини таъминлашни талаб қилдилар.

Раёсатнинг сўзга чиққан барча аъзолари бундай иғвогарликларнинг аниқ ташкилотчиларини топиш, уларни ишлаб турган жойидан ва лавозимидан қатъи назар, жавобгарликка тортиш зарур, деган таклифни айтдилар. Улар бу таклифни ўз сайловчиларининг талаблари билан асосладилар.

Мажлисда сўзга чиққан Э. Воҳидов бу ёлғон хабар кўпдан-кўп дўстларимнинггина эмас, оила аъзоларимнинг ҳам тинчлигини бузди, деди. Уйдирма муаллифи бўлмиш Қ. Бобожоновни мутлақо танимаслигини, у билан учрашмаганлигини, суҳбат қилмаганлигини, ўзига суиқасд қилиш эҳтимолини мутлақо истисно этишини ва шу сабабли тегишли идораларга мурожаат қилмаганини айтди.

Раёсат мазкур масала борасида ҳуқуқни муҳофаза қилиш идораларининг ахборотини тинглаб, текшириш натижаларини кўриб чиқиб, Эркин Воҳидовнинг ёлғон хабар муаллифи билан ҳеч қандай суҳбат қилганим йўқ, деган гапини, ўзим менга суиқасд қилингани эҳтимолини истисно этаман ва бу масала юзасидан тегишли идораларга мурожаат қилмаганман, деган гапини эътиборга олди.

Ўзбекистон ССР халқ депутатларига мамлакатдаги ва республикадаги ижтимоий-сиёсий вазиятни эътиборга олиб, турли-туман иғвогарларга қарши кўпроқ сергаклилик ва сабр-матонат кўрсатиш, ўзларининг халқ вакили деган юксак номидан айрим шахсларнинг мустақил республика кўп миллатли аҳолисининг манфаатлари ва эҳтиёжларига мутлақо алоқаси бўлмаган хунук мақсадларда фойдаланишларига йўл қўймаслик тавсия этилди.

Раёсат К. Бобожоновнинг 23 июль куни Тошкент шаҳрида халқ депутати Эркин Воҳидовнинг хизмат автомашинаси ўққа тутилгани ҳақида «Комсомольская правда» рўзномасида эълон қилинган хабарини иттифоқ ўқувчисини қўпол равишда чалғитиш деб, шунингдек республикадаги вазиятни беқарорлаштириш учун муайян жамоатчилик фикрини шакллантиришга уриниш деб, ҳисоблади.

Жумҳуриятимизда яшаётган баъзи мухбирлар ва мақола муаллифларининг ножўя ишлар қилишаётгани таъкидланди. Улар иштирокида баъзи марказий оммавий ахборот воситаларида Ўзбекистон ССР тўғрисида нотўғри ва нохолис материаллар пайдо бўлди. Ўзбекистон ССР Адлия вазирларига бундай мухбирлар ва муаллифларнинг хатти-ҳаракатлари Ўзбекистон ССРнинг «Оммавий ахборот воситалари тўғрисида»ги Қонунига қай даражада мос келишини ва мавжуд қонун бузилганлик фактлари аниқланган тақдирда материалларни тергов органларига бериш топширилди.

Ўзбекистон ССР Давлат хавфсизлиги комитети гўёки Ўзбекистон ССР халқ депутатига суиқасд қилинганлиги факти юзасидан жиноий иш қўзғатгани ва тергов олиб борилаётгани тўғрисидаги хабар маълумот учун қабул қилинди. Ўзбекистон ССР Олий Кенгаши Раёсатига тергов якунлари юзасидан ахборот бериш республика Давлат хавфсизлиги комитетига топширилди.

Ўзбекистон ССР Олий Кенгаши ошкоралик ва депутатлик аҳлоқ-одоби комиссиясига ҳамда Олий Кенгаш котибиятининг ҳуқуқ бўлимига қабул қилинган қарорнинг бажарилишини назорат қилиш вазифаси юклатилди.

• «ҲОСИЛ 91» •

ЎЗАРО ТЕКШИРИШ БОШЛАНДИ

БУ ЙИЛ, айниқса, пахтакорлар учун об-ҳаво ноқулай келди. Лекин, шунга қарамай улар астойдил меҳнат қилиб, ҳар туп ғўзани кўз қорачиғидай асраб, уни ҳосил пишиб етилгунча тўла сақлаб қолиш учун курашмоқдалар. Шу тариқа ғўзанинг ривожидаги кечикиш муддатларини бир қадар қисқартиришга эришмоқдалар.

Бироқ, чилланинг қолган кунлари ва август ойида ҳосилга ҳосил қўшиш, режадаги пахтани етиштириш учун бир қатор тадбирларни амалга ошириш керак бўлади. Ана шунда ўзаро мусобақа шартларини бажариш учун мустаҳкам замин яратилади.

Вилоятимизда шу кунларда ўтказилаётган районлараро ўзаро текширишда бу масалага катта эътибор берилмоқда, ўтган шанба куни янгийўлликлар Чиноз районида бўлдилар. Мусобақадошлар пахта далаларини айландилар, ғўзанинг ҳолатини синчиклаб текширдилар. Ютуқларни, илғор тажрибаларни қайд қилиш билан бирга, айрим масла-ҳатлар бердилар.

Кеча эса янгийўлликлар Чиноз райони қишлоқ хўжалик меҳнаткашларининг ишлари билан танишдилар. Ўзаро текшириш жараёнида бу йил пахта билан бир қаторда бошқа қишлоқ хўжалик экинлари хусусан, сабзавот, мева, картошка етиштириш ва чорвачилик маҳсулотларини кўпайтириш соҳасидаги қилинаётган ишлар ҳам синчковлик билан таҳлил этилди.

Оққўрғон районида олиб борилаётган ишларни ўзаро текширишдан ўтказган ғалабаликлар ҳам кўпгина фойдали таклиф ва мулоҳазаларни айтдилар.

Бошқа районларда ҳам ўзаро текширишлар ишчанлик ва дўстона вазиятда ўтмоқда.

• «ҲОСИЛ 91» •

Мусобақадошлар шу кунларда ғўзани чилпишни ўз вақтида ва сифатли ўтказиш, ҳосилни қишлоқ хўжалик зараркунандаларидан ҳимоя қилиш, айрим ривожланишдан қолган далаларга қўшимча ишлов бериш ва шу билан бир вақтда йиғим-теримга ҳозирдан бошлаб пухта тайёргарлик кўриш муҳимлигини таъкидладилар.

● ЧИНОЗ районининг ўзаро текшириш бригадаси аъзолари Янгийўл районидаги «Партия XXI съезди» жамоа хўжалиги далаларида.

Суратчи Н. МУҲАММАДЖОНОВ.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ, «ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» РЎЗНОМАСИ, ВИЛОЯТ КАСАБА УЮШМАЛАРИ КЕНГАШИНИНГ ҲАМКОРЛИКДАГИ ТЕКШИРУВИ

ДАЛАДА СЕРОБ, ДЎКОНДА ЭСА...

БОЗОРЛАРДА сабзавот-меваларнинг нархи ниҳоятда баланд. Шафтоли 5 сўм, олма 5 сўм, узум 4 сўм, сабзи, картошка, пиёз 1,5—2 сўм атрофида. Ўзбек хонадонининг нимаси кўп, лозимандаси, тўй-ҳашами. Уйга меҳмон келадиган бўлса, ёз неъматларидан қуймасангиз ўрнига тушмайди. Бозорда кичкина халтани тўлдираман десангиз, хизматчининг ўртача бир ойлик маоши етмай қоляпти. Нега бунча қимматчилик?! Нархлар ошаверса эртанги туриш-турмушимиз нима бўлади?! Деҳқондан инсоф кетди дейишмоқда, шу ростмикан?!

Шундай ўйчан ва ташвишли саволлар замирида шароитни ўрганишга қарор қилдик.

Бозорларни, азми Тошкент ва вилоятдаги шаҳар дўконларини айландик. Дўконлар пештахталарида сара сабзавотлар, меваларнинг хили жуда кам ҳамда сифати қониқарсиз. Давлат савдосида сабзавот ва мевалар хили кўп ва сифатли бўлмас экан, ҳеч қачон бозорда нарх тушмайди. Экинзор ва боғларнинг катта қисми, тўғрироғи, атиги бир неча фоизидан ташқариси давлат ва жамоа хўжаликлари тасарруфида. Дўконлардаги аҳвол эса...

Аввал халқ депутатлари вилоят шўъбаси ижроия қўмитасидаги мутасадди ўртоқларга учрашдик. Уларнинг фикрича, далаларда ҳосил кўп, боғларда ҳам.

Хуллас, далага чиқишга, шарт-шароитни билишга, воқеликни ўз кўзимиз билан кўришга, аввало, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари нега қиммат, арзонлаштириш учун нима қилиш керак, шуларни аниқлашга жазм этдик.

Тошкент шаҳри атрофидаги сабзавот ва мевачиликка мослашган район хўжаликларининг аҳолини сабзавот-мева билан етарли таъминлашга кучи етмаётганлиги маълум. Пахтакор районларга пахта майдонларини қисқартириб, сабзавот-мева етиштиришга рухсат берилди. Хўш, амалда қандай бўляпти? Буни билиш учун Бўка районида бўлдик.

— Яқин йилларгача, тўғрироғи, 1986 йилгача давлатга сотиш учун фақат пиёз экишга рухсат бор эди,— дейди район деҳқончилик-саноат ишлаб чиқариш бирлашмасининг раиси Раҳим Ёқубов.— Ҳозир беш минг гектар ер сабзавот учун ажратилган. Карам, картошка, сабзи, помидор, болгар қалампири ва бошқа хил турли экинлар экилди. Ҳар бир хўжаликда боғ ташкил этиляпти. Боғлар ҳар йили 100—150 гектарга кенгаймоқда. Сабзавот-мевани янада кўпайтириш имкониятлари бор. Илгарилари бир урф бўлиб, жумҳурият Вазирлар Кенгашининг қарори билан 600—700 гектар жой асосан Тошкент шаҳридаги корхоналар ёрдамчи хўжаликларига бериб юборилган эди. Корхоналар томонидан бир неча миллион сўмлик техника келтирилди, лекин, асосий қисми ишлатилмай, ишга туширилмай қолиб кетди. Бу жойларда ким нима билан шуғулланаяпти — билиб бўлмайди. Ўша ерлар район ихтиёрига қайтарилса, 400 гектарининг ўзида йилига қўшимча ўнлаб минг сўмлик қишлоқ хўжалик маҳсулотларини етиштириш мумкин бўларди.

Бўка районида аҳолини сабзавот-мева билан таъминлаш йўлида янги тажрибалар олиб борилмоқда. Масалан, Ҳамза номли жамоа хўжалигида Шарифжон Валижонов бошлиқ бригада сабзавот ва боғдорчиликка мослаштирилаётир. Илгари фақат пахта экилган бўлса, ўтган йили ернинг ярмига сабзавот экилди. Бу йилдан тўла сабзавотчилик ва мевачиликка ўтказилди.

— Сабзавотчилик биз учун янги тармоқ,— дейди жамоа хўжалигининг раиси Рустам Укибоев,— шунинг учун янги тажрибани тадбиркор, ишбилармон Шарифжон ака Валижонов раҳбарлигидаги жамоада ўтказишга қарор қилдик. Шарифжон ака биз кутгандан ҳам уддабуррон чиқдилар. Ижара усулида ишлаётган бригада аъзолари замон талабига мос иш тутиб катта муваффақиятларни қўлга киритмоқдалар. Ҳозирнинг ўзида 400 тоннадан кўп тарвуз йиғиб олинди. Бригадага бириктилган боғда ҳам янгича усул қўлланди. Илгари боғда бригаданинг саккиз нафар аъзоси меҳнат қилиб, 120 сўмдан маош оларди ва боғ сарфланган харажатни гоҳ қоплар, гоҳ қопламас эди. Шундай шарт қўйилди: етиштирилган мева давлатга топширилади, лекин ҳосилнинг 50 фоизининг пули боғбонга берилади. Оилавий ижара аъзолари шундай ишлашдики, шу йилнинг ўзида ҳозиргача олинган даромад 50 минг сўмдан ошди. Шундай дейиш мумкин бўлса, бу ҳосил хамир учидан патир. Боғ ҳали ҳосилга тўла.

Пискент районига борганимизда ҳам қишлоқ хўжалигида бозор иқтисодиётига ўтиш давридаги ташаббускорлик, ишбилармонликнинг гувоҳи бўлдик. Район меҳнаткашлари 1990 йилнинг ёз ойида минг тонна атрофида ноз-неъматлар соттан эканлар. Бу йил худди шу давр ичида 3 минг тоннадан кўп қишлоқ хўжалик маҳсулотларини шаҳарликлар дастурхонига жўнатишибди. Жумладан, ўтган йилнинг августигача 6 тоннадан кўпроқ мева узилган бўлса, жорий йилнинг шу кунигача 50 тоннадан ортиқ ширин-шакар мева аҳолига тортиқ этилди. Яна таққос қилинадиган бўлса полиз маҳсулотлари икки, картошка салкам ўн баробар кўп жўнатилган.

Ноҳия боғбонлари билан шартнома тузган Тошкент шаҳар Киров район улгуржи-чакана савдо ташкилоти, Олмалиқ ва Ангрен шаҳар савдо ташкилотлари ёз неъматларининг деярли ҳамма хиллари бўйича маҳсулотларни илгари келишилганидан анча кўп миқдорда олиб кетишлари мумкин.

Лекин шуни ҳам айтиш керакки, хўжаликлар ва савдо ташкилотлари ўртасидаги келишмовчиликлар, тарафкашликлар етиштирилган ҳосилни ўз вақтида аҳолига мўл-кўл ва сифатли қилиб етказиб беришга ҳалал бермоқда. Баъзан тайёр ҳосил нес-нобуд бўляпти.

— Биз Киров район улгуржи-чакана савдо ташкилоти билан 610 тонна тарвуз олди-соттисига шартнома туздик,— дейди «Ўзбекистон» совхозининг директори Раҳматхон Соипов,— лекин шартномадагини олишмади. Бозорда килограмми 2 сўм 50 тийин — 3 сўмлик пайтида маҳсулотимизни 1 сўм атрофида топширадиган бўлдик.

Биз ҳақиқатни аниқлаш мақсадида Киров район улгуржи-чакана савдо ташкилотининг раиси Абдувосиқ Юсуповга қўнғироқ қилдик.

— Менинг суҳбатга вақтим йўқ,— деди раис,— биз чинни тарвуз оламиз деганмиз, улар «Астрахан» навини беришмоқчи. Халқ олмайди уни.

Шаҳарда сабзавот дўконларини айландик, пештахталарда камдан-кам тарвуз кўрдик. Хуллас, сансалорликка сабаб нималигини аниқлай олмадик. Фақат бир нарса аён: сабзавот дўконларида сара ёз неъматлари кам.

Совхоз маъмурияти эса бозори «касод» бўлган ўша 600 тонна тарвузни бошқа жумҳуриятларга жўнатди.

— Бир гал,— деб давом этди Раҳматхон Соипов,— 4 тонна помидорни тайёрлаб қўйишни айтиб кетишди, лекин белгиланган куни келишмай, маҳсулот сифатсиз бўлиб қолди.

Оржоникидзе районидаги «Правда» колхозида ҳам шундай манзаранинг гувоҳи бўлдик.

Рисқали Зиёвиддинов бошлиқ ижара усулида ишлаётган бригада даласидамиз. Терилган помидорлар саралаб, яшикларга солиб қўйилган.

— Бу яшиклардагиси консерва заводи учун, мана буниси,— дейди у анордек йирик сараланганларини кўрсатиб,— дўконга мўлжалланган, олиб кетишларини кутиб турибмиз. Агар шу ҳолатда кечгача далада турса, офтоб тиғида, иссиқда қолиб, сув бўлади. Пишганлари ачиб, бошқаларига ўтиб кетади. Бу ҳосилни етказгунча озмунча машаққат чекдикми? Бугун ҳам эрталаб соат бешдан бошлаб помидор теримига тушганмиз. Агар нархи тортмаса арзонроқ сотсин. Кунига уч маҳал нархи ўзгарсин, тайёрмиз. Лекин, пишган, хирмонга чиққан ҳосил, неъмат харидорга етказиб берилсинда!

— Деҳқон тўғри айтаяпти,— дейди мазкур жамоа хўжалигининг раиси Комил Пирматов,— ахир уни етиштиргунча озмунча меҳнат сарфландими! Ноқулай об-ҳаво, бир ёқда оқ пашша... Ташвиш кўп. Деҳқонга қийин бўлиб қолди.

У киши билан суҳбатлашдик. Хўжалик олдидаги муаммолар ҳақида сўзлаб берди.

Маҳсулот одатда эрталабдан терилади. Кечга томон от-арава, машинага ортиб, омборга туширилади. Эртасига машиналарга ортиб, савдо ташкилотларига олиб кетилади. Тез бузиладиган ёз неъматлари бу орада сифатини йўқотиб, дўконга боргунча катта қисми яроқсиз ҳолга келмоқда. Бу эса хўжалик ва савдо ташкилотлари иқтисодига ҳам зарар келтирмоқда.

Нега энди янги узилган маҳсулотларни пешма-пеш дўконларга етказиб бериш ташкил этилмайди? Кўримини йўқотиб, сўлиб бўлгач олиб кетилади. Ахир бу деҳқон меҳнатига ҳурматсизлик эмасми?

Раис ҳақ гапни айтди. Оврўподаги Чехословакия, Болгария, Руминия, Югославия каби мамлакатларда бўлганмиз. У ердаги сабзавот-мева дўконлари эрта саҳардан тун қоронғусигача очиқ туради. Кирсангиз маҳсулотлар доимо янги бўлади. Чунки айтилган муддатларда, эҳтиёжга ярашаси келтирилади. Бизда бозорнинг ичида ёки турар-жой ҳудудида бешта дўкон бўлса, ҳаммаси бир пайтда очилиб, бир пайтда беркитилади. У томонларда бир магазин эрта саҳар 7 да очилса, иккинчиси тушдан кейин очилиб 24 гача ишлайди. Бизда ҳам шундай тартиб ўрнатилса, одамлар иш вақтида дўконма-дўкон югуришмайди. Харидорлар янги узилган маҳсулотни хотиржам харид қилишади. Энг муҳими далада узилгани эскирмай, увол қилинмай пешма-пеш етказиб турилади.

Албатта, биз ҳамкорликдаги текширувда фақат танқид қилишни мўлжаллаганимиз йўқ. Шуни таъкидлаш керакки, вилоятимиз қишлоқ хўжалиги тармоғида янги, ўрганса арзийдиган илғор тажрибалар ҳам бор. Оржоникидзе районида шундай тадбиркорлик билан иш олиб борилаётган, қайта қуриш руҳидаги ажойиб тажрибани ўз кўзимиз билан кўрдик.

Ҳозир вилоят матлубот жамияти бошқаруви ҳузуридаги кооператив — сабзавот-меваларни қайта ишлаш ва тайёрлаш кичик корхонаси кўп йиллар у ташкилотдан бу ташкилотга ўтказиб юриларди. Зарар келтирарди. Бу жажжи корхонага эрк берилди, хўжалик ҳисобига ўтказилди. Натижада фаолиятда кескин ўзгариш содир бўлди. Фойда келтиришга ўтди.

Мазкур кичик корхона ходимлари асосан Оржоникидзе, Бўстонлиқ районлари ҳудудидаги маҳаллалар, қишлоқлар, дала-ҳовлиларга бориб, шахсий томорқалардаги ортиқча маҳсулотларни жойида сотиб олиб, улардан шарбатлар, мурабболар, турли консерва маҳсулотлари тайёрлайди. Бу ерда илгари зўрға 1,5 миллион шартли банка маҳсулот тайёрланган бўлса, хўжалик ҳисобига ўтказилгач 3 миллион шартли банка тайёрланмоқда. Ундан ташқари олма, узум, анор, қовун-тарвуз, картошка, сабзи каби ёз неъматларини сақлаб, қиш даврида аҳолига сотишади.

Кичик жамоа пиёз қуритадиган иккита ускуна ўрнатди. Шунингдек мевалардан қоқи тайёрлаш мосламалари қурилаяпти.

— Шахсий хўжаликларда эҳтиёждан ортиқча маҳсулот кўп,— дейди кичик корхона директори Абдужаббор Халилов,— лекин уларнинг катта қисми увол бўлиши мумкин. Бизнинг мақсадимиз ана шу увол бўлаётган мева-чева, сабзавотни сақлаб, қайта ишлаб қиш фаслида яна аҳолига етказиб бериш, тўкинчиликка ҳисса қўшишдир. Айниқса, дала ҳовлилардаги оилалар томорқаларидаги ёз неъматларини бозорга олиб келишга қийналадилар. Биз улардан сотиб оламиз. Теришга қурби етмаса, нархини келишиб ўзимиз териб оламиз.

Мазкур ташкилот ўз маҳсулотини бошқа жумҳуриятга юбориб ўрнига турли қурилиш материаллари, саноат моллари олмоқда. Қани энди шундай кичик корхоналар ҳар бир қишлоқда қурилиб, шундай фаолият кўрсатса!

Ўрни келганда айтиш керакки, уйма-уй юриш ва йиғиш анча мураккаб иш. Тошкент шаҳридаги савдо ташкилотлари раҳбарлари деҳқонлар етиштирган тайёр ҳосилни пештахталарга вақтида етказишни тўлиқ амалга ошира олмаётирлар. Айрим савдо мутасаддилари тарвузни тушириш қийин, «помидор айниб қолади» деган баҳоналарни рўкач қилишдан нарига ўтишмаяпти.

Шаҳардаги айрим дўконларга кирсангиз, сўлиган майда сабзавотларни кўрасиз, холос.

Чорак асрдан бери «Дала-магазин» шиорини кўтарамиз, ҳали ҳам эски ҳаммом, эски тос. Оржоникидзе районига борганимизда айрим мутасадди ўртоқлар «мана, дала-магазин тадбирини тузаяпмиз» деб бир даста қоғозларни кўрсатишди. Чорак аср ўтиб кетди, буёғи 1991 йилнинг ёзи ўтиб, боряпти, ҳали ҳам қоғозда. эски «бажарамиз, дўндирамиз» усули қўлланиляпти.

Халққа қоғоздаги тадбирлар эмас, ширин-шакар сабзавот-мева керак. Боғда ғарқ пишган, миришкор деҳқон етиштирган ҳосилни олиб кетиш, меҳнаткаш дастурхонига етказиш керак.

Энди муқаддимада икки оғиз нархлар ҳақида. Районларда мутасадди ўртоқлар билан суҳбатлашганимизда қишлоқ хўжалиги маҳсулотларига шартнома асосида қўйилаётган баҳолар саноат молларига қўйилган нархларга нисбат қилганда анча арзонлигини таъкидладилар. Яқиндагина 3—4 минг сўм турган техникалар 20 минг сўмдан ортиқ бўляпти. Ўтган йили 18 минг сўмга олинган ишлов техникаси ҳозир 100 минг сўмдан ошди. Шу кетишда кучсизроқ хўжаликлар бир-икки йилда инқирозга учраши мумкин, деган мулоҳазалар ҳам билдирилди.

Деҳқончилик, боғдорчиликка қўшимча ерлар ажратиляпти. Шу зайлда ишлар давом этса, рақобат кучаяди, маҳсулот кўп бўлгач, нархлар аста-секин тушади. Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари нархини сунъий равишда туширишга интилиш эса кўнгилсиз ҳолларга олиб келиши мумкин.

Н. НАЖМИДДИНОВ,
Ўзбекистон телевидениеси катта мухбири.

Б. ПУЛАТОВ,
вилоят касаба уюшмалари кенгаши матбуот марказининг мудири, «Тошкент ҳақиқати»нинг жамоатчи мухбири.

(Ушбу материал юзасидан кўрсатувни Ўзбекистон телевидениесининг II дастури орқали 30 июль куни кўришингиз мумкин).

• ХОТИРА •

МЕҲРИ ДИЛЛАРДА ҚОЛДИ

Йўқ! Мен нозик жуссаси билан катта ишларга бошқош бўлган, бағри кенг, қиличдай кескир сўзли мухтарама инсонни «орамизда йўқ» деб айтолмайман. У оқар дарё бўлиб дунёга келди, бу дарё ҳамон оқмоқда, ўзани кенг, қирғоқлари метин...

Ҳеч ёдимдан чиқмайди, саккизинчи синфга борадиган синглим ёзги таътилда, ўқишлар бошланишига икки-уч ҳафта қолганда оёғи синиб, касалхонага тушиб қолди. Жароҳати оғирлиги туфайли бир неча ой тўшакдан турғазмадилар. Ўзи не аҳволда-ю нуқул «дарслардан қолиб кетдим, энди синфда қолдириб юборишади» дея ташвишланади. Шундай кунларнинг бирида навбатчи ҳамшира елкасига оппоқ халат ташлаган мактаб директори — Ҳуррият Деҳқоновани палатага бошлаб кирди:

— Мана, ўқувчингиз шу ерда ётибди, дангаса, ҳеч тузалай демайди, — ҳазиллашди ҳамшира. — Бир қулоғидан чўзиб қўймасангиз бўлмайди, шекилли.

— Ўзим ҳам атай шунга келдим-да, — табассум билан жавоб қайтарди директор. Сўнг суҳбат орасида сумкасидан бир нечта япянги китоблар олди:

— Бу дарсликлар сенга, қизим, кучинг етганича ўргангин. Мактабга борганингда ўзлаштириш бўйича синфдошларингга етиб олишинг осон бўлади...

Шундоқ ҳам ташвишлари бошидан ошиб ётса-ю, бетоб ўқувчисидан ҳол сўраб келса, кўнглини кўтарса... Ҳар кимнинг ҳам қўлидан келавермайдиган инсонпарварлик эмасми бу? Ваҳоланки, ажойиб фазилатлар Ҳуррият опада етарли эди. Энг муҳими, касбини, болаларни севарди, уларнинг тақдирига бефарқ қарамасди. Айримларга ёқмайдиган қаттиққўллиги ҳам, талабчанлиги ҳам аслида шундан... Устознинг деярли ўттиз тўрт йиллик умри таълим-тарбия масканларида ўтди, шунинг роппа-роса йигирма йили райондаги 12-ўрта мактабдаги директорлик фаолияти билан боғлиқ. У ўз ишига пухта, узоқни кўра биладиган, мақсадига эришмагунча «майдондан» чиқмайдиган раҳбарлардан эди. Унинг бевосита ташаббускорлиги билан синфхоналар йилдан-йилга кенгайиб борди, ҳарбий таълим йўлга қўйилди, кичикроқ бўлса ҳам ҳарбий шаҳарча қурилди. Жамоадаги ютуқлар ва таълим-тарбия самарадорлигининг орта бориши билан мактаб райондаги нуфузли билим даргоҳлари қаторидан ўрин олди. Кўпгина мактабларнинг раҳбарлари, ўқитувчилари бу ерга тажриба алмашгани келиб туришарди. Турли семинар, олимпиадалар ўтказиларди. Мингдан зиёд ўқувчи билим оладиган бу даргоҳда кўплаб бўлғуси шифокор, инженер, агроном, педагог, илғор ишчилар етишиб чиқа бошлади.

Ҳ. Деҳқонова кадрлар танлашга ҳамиша масъулият билан қарарди. Унинг ишончли сафдошлари, шогирдлари — Мўмин Муталов, Ҳурбуви Сулаймонова, Мамлакат Мирзаева, Бахтиёр Эламасов, Ўғилжон Ўтонова, Турсунали Ибодов, Абдурашид Ҳамроевлар ҳозирда ёшларнинг севимли устозлари.

Камтарин, билиб-билиб гапирадиган директоримиз оилада итоатли аёл, нозик дил мураббия, талабчан ва ғамхўр она эди. Умр йўлдоши Пўлат ака ҳам педагог. Улар беш фарзандни тарбиялаб, вояга етказишди. Ҳозир Бахтиёр билан Фарҳод ота-оналари касбини давом эттиришаяпти. Уч нафар келинлари ўқитувчи, қизи Нигора Ангрендаги вилоят муаллимлар тайёрлаш билимгоҳининг 3-курсида таҳсил олмоқда.

Ажойиб инсон, коммунист, ишончли депутат, Ўзбекистон ССР ва СССР халқ маорифи аълочиси Ҳуррият Деҳқонова ҳамиша қишлоқ ўртасида баланд, барча қулайликларга эга бўлган замонавий мактаб қурилишини орзу қилиб яшади. Лекин турғунлик деб аталмиш йилларда бу эзгу ниятлари фақат орзу бўлиб қолди.

Мана, халқнинг талаб-хоҳишларига қулоқ тутадиган кунлар ҳам келди. Савобталаб одамларнинг саъйи—ҳаракати билан 1990 йилда Қорахтой қишлоғида 1251 ўринли янги мактаб биноси қурилиши бошлаб юборилди. Аммо бу вақтда Ҳуррият опа ёруғ дунё билан видолашганига уч йил бўлган эди. Унинг меҳри дилларда қолди...

Виқор билан қад кўтарган билим маскани ҳадемай ўқувчиларни ўз бағрига олади. Аминманки, кеч бўлса ҳам ниятлари ушалган куюнчак устознинг руҳлари шод бўлади.

Мен кўпдан буён Х. Деҳқонованинг собиқ ўқувчиси сифатида мана шу янги мактабни у кишининг номи билан аталишини орзу қилардим. Зора район атамалар комиссияси бу таклифни ижобий ҳал этса. Ахир 54 йиллик қисқа умрининг охирги дақиқасигача эл-юрт хизматида бўлган бу фидоий инсон мана шундай эъзозга, эътиборга лойиқ-ку!

З. ЭРАЛИЕВА,
Оҳангарон райони.

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

ҚУВАЙТ НЕФТИ — ЧЕТ ЭЛГА

● ФОРС кўрфази минтақасида уруш ҳаракатлари тўхтаганидан буён Қувайт дастлабки нефть маҳсулотларини хорижга жўната бошлади. Шундай қилиб, — деди Қувайт нефть вазири Хамуд Абдулло ар-Рукба, — Ироқ босқинчилиги даврида вужудга келган Ироқ нефть саноатини қайта тиклаш йўлидаги руҳий тўсиқ бартараф этилди. Вазир ҳозирги пайтда Қувайт ҳар куни хорижга 115 минг баррелга яқин нефть хом ашёсини жўнатмоқда, деди. Қувайт Саудия Арабистони билан шерикчилик асосида маҳсулот ишлаб чиқараётган ҳудудларда эса юқоридаги рақамга қўшимча яна 200 минг баррел нефть олинмоқда.

КУБАДА ЎЗГАРИШ БЎЛМАЙДИ

● КУБАДА ҳар қандай ислоҳот бўлишини рад этаётган Куба раҳбари Фидель Кастро бизнинг мамлакатимизда якка партиявийлик соҳасида ҳеч қандай ўзгаришлар бўлмайди, деб айтди. Монкада аслахахоналарини қамал қилишнинг 38 йиллигига бағишланган миллий байрам муносабати билан Матансас шаҳрида ўтказилган кўп минг кишилик митингда 64 яшар Ф. Кастро юқоридаги сўзларни айтиш билан биргаликда коммунизмга бориш йўлида оғишларга йўл қўйилмаслигини ҳам таъкидлади. Биз, деди у, марксизм-ленинизм, социализм ғояларига содиқлигимиз билан фахрланамиз.

САДДАМ ХУСАЙННИНГ АЙТГАНЛАРИ

● ИРОҚ рўзномалари Президент Саддам Хусайннинг навбатдаги нутқини ўзларининг биринчи саҳифаларида босиб чиқардилар. Президент бу нутқида Ғарб давлатларининг Ироққа нисбатан тутаётган сиёсий ҳамда иқтисодий қамали ҳақида гапириб, бу Ироқ халқини очлик ўлимига маҳкум этиши мумкин, деди. «Инсон таом емасдан оч-наҳор яшаши мумкинми, ахир? Бу инсоннинг тирик бўлиши учун асосий мезон эмасми? Бу ҳуқуқ ҳар бир киши учун таъминланиши лозим». Ғарбда, деди президент, 18 миллион Ироқ халқи ҳақида ғамхўрлик қилишдан кўра дарбадар ит ва мушуклар хусусида кўпроқ қайғурмоқдалар. Ироқ халқи эса озиқ-овқат ҳамда дори-дармонларга ғоят муҳтож бўлиб турибди.

Саддам Хусайн иқтисодий қамални давом эттириш ҳеч бир ақлий мантиққа тўғри келмайдиган ҳол деб, Эронни сотқинликда айблади. Шу билан биргаликда, Ироқ арабларнинг ҳақ-ҳуқуқлари учун изчил курашаётганлиги сабабли ҳам Ғарб қамалига дучор бўлмоқда, деди С. Хусайн.

ОҒРИҚ БОШДАГИ ОЛТИН СИРҒА

● ШУ КУНЛАРДА Яқин Шарқ сиёсий майдонида ғалати бир ўзига хос вазият вужудга келди. Америка Қўшма Штатлари ҳамда Совет Иттифоқи раислигида Яқин Шарқ муаммосига бағишланган тинчлик конференциясининг чақирилиши бирмунча равшанга ўхшаб қолди. Унинг ишида қатнашадиган томонларнинг кўпчилиги тасдиқ жавобини бермоқдалар. Фақат биргина томон — у ҳам бўлса Исроил «йўқ» деб оёғини тираб турипти.

Америка Қўшма Штатлари давлат котиби Жеймс Бейкер бу анжуманни амалга ошириш учун анчагина куч-ғайрат сарфламоқда. Яқинда у бешинчи бор бу минтақага сафар қилди. Исроилда бўлганида мазкур мамлакатнинг олий даражадаги раҳбарияти билан ҳам шу масала юзасидан музокаралар олиб борди. Ниҳоят Исроил ҳам АҚШ таклифига кўнадигандек бўлиб қолди. Айниқса, Бейкернинг Сурия ҳамда Иордания раҳбарлари билан ўтказган мулоқотлари самарали бўлди. Шунингдек, Саудия Арабистони, Бахрайн ва Катар сингари мамлакатлар Ўрта Шарқда тинчликни қарор топтириш йўлидаги саъи-ҳаракатларга бажонудил қўшилдилар.

Бейкер эндиликда мен фақат Исроил томонидангина жавоб кутмоқдаман ва бу жавоб ижобий бўлади, деб ўйлайман, деди. Исроил бош вазири Ицхак Шамирнинг матбуот билан алоқа қилувчи ёрдамчиси Ави Пазнер матбуот конференциясида бу таклифга Исроил томони яқин вақт ичида жавоб беради, деб айтди. Сўнгги қатор йиллар ичида Сурия ва бошқа Араб давлатлари биринчи марта Исроил билан тўғридан-тўғри музокаралар олиб боришга розилик бердилар, бироқ баъзи бир масалалар мавҳум бўлиб турипти, уларга жавоб топиш учун вақт керак бўлади, деди Ави Пазнер. Умуман олганда, деди у, жиддий музокаралар пайти етиб келганда Исроил музокараларга тайёр бўлади, деб айтди у.

Хўш, «жиддий музокаралар» вақти қачон етиб келади? Кўпчилик конференция шу йилнинг кўзида чақирилиши мумкин, деб тахмин қилмоқда. Исроил радиоси, жумладан, вазирлар маҳкамасига ўзининг музокаралари ҳақида ахборот берган пайтида И. Шамир бундай конференция шу йилнинг октябрида чақирилиши мумкин, деб айтди. Умуман олганда, Исроилнинг кўпгина шарҳчилари таъкидлаганидек, Шамир ва унинг ҳукумати ҳозирги пайтда анча қалтис вазиятга дуч келди. Кўринишдан, таклифларга розилик беришга ҳамда келишувчилик йўлини тутишга тўғри келмоқда.

Америка Қўшма Штатлари ҳам конференцияни чақириш хусусида тобора жиддийроқ фикр-мулоҳазалар билдирмоқда. Жумладан, Бейкер Исроил бундай анжуманда қатнашиши ёҳуд қатнашмаслигидан қатъий назар конференциянинг бошқа иштирокчиларига таклифномалар юборилаверади, деди.

Яқин Шарқ тугунини ечишда яна бир масала жиддий бўлиб турипти. Бу масала — анжуманда Фаластин вакилларининг иштироки масаласидир. Бейкер ўзининг сўнгги сафари давомида босиб олинган ерларда истиқомат қилаётган фаластинликларнинг делегацияси билан учрашди. Бу делегация Фаластин Озодлик Ташкилоти томонидан вакил қилинган эди. Бўлажак анжуманда мана шундай алоҳида делегация қатнашадими ёҳуд Иордания қироли Хусайн айтган услуб амалга ошадими? Хусайн фикрича, конференцияда Фаластин делегацияси Иордания делегацияси таркибида қатнашиши ҳам мумкин.

Яна бир муаммо. Маълумки, Саудия Арабистони босиб олинган ерларда Исроил ўз фуқаролари учун манзилгоҳлар қуришни тўхтатса, қирқ йилдан бери давом этиб келаётган Араб оламининг Исроилга нисбатан қамали тўхтатилади, деб айтди. Бу таклиф Миср сингари бошқа араб давлатлари томонидан ҳам қўллаб-қувватланди. Шундай қилиб, оқилона фикр ва сўнгги имконият рўёбга чиқариладими, деган савол муаллақ бўлиб турипти. Жаҳон миқёсида давом этаётган янгича сиёсий фикр юритиш заковати бу имкониятдан фойдаланиб қолмоқ керак, деган жавоб томон оғмоқда.

ҚЎШИНЛАР ТАЙЁР ҲОЛГА КЕЛТИРИЛДИ

● ТАСС мухбири Белграддан хабар беради: Албания қуролли кучлари тўлиқ ҳарбий тайёргарлик ҳолатига келтирилди, лекин улар Югославия чегараларидан ўтмай турибдилар. ТАНЮГ ахборот агентлиги ўтган пайшанба куни тарқатган хабарда шундай дейилади: Албания телевидениеси мухбири билан қилган суҳбатида Албания президенти Рамиз Олия ҳар икки мамлакат чегарасида ана шундай ҳолат юзага келганлигини қайд этди.

● «Бурч ва садоқат» почтасидан ●

245та тузатиш

«Тошкент ҳақиқати» рўзномасининг шу йил 23 июль сонида «Хато қилганимиздан хурсандмиз» сарлавҳали мақолани ўқиб қолдим. Унинг муаллифи таъкидлаганидек, урушда нималар бўлмайди, дейсиз. Мен 1978 йилдан бери СССР Мудофаа вазирлиги Марказий архивида изланиш олиб бориш натижасида бундай воқеаларга кўп марта дуч келдим. Ҳозиргача мен тақдирларини аниқлаган марҳум жангчиларнинг 245 нафари ўз оилалари бағрига омон-эсон қайтган бўлиб чиқишди.

Аммо республикамиздаги барча вилоят, шаҳар ва район рўзномалари саҳифаларида марҳум деб эълон қилинган кишилардан мактуб олганимда, улар дарҳақиқат уйга «қора хат» келган экан, деб таъкидлашади.

Мен яшаётган Пискент райони бўйича архив ҳужжатларда «Ҳалок бўлган» ҳисобланиб, ўзлари омон қайтганлар 9 киши бўлди. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, республикамизнинг донгдор пахтакори Ҳаким полвон Қодиров ҳам Смоленск вилоятида «дафн этилган» бўлиб чиқди.

Совет Армияси сафига Оржоникидзе районидан чақирилган Азмиддин Ихлосов ҳам архив ҳужжатларда «ҳалок бўлган» деб таъкидланган экан. У киши фронтда кўрсатган жасоратлари учун «Қизил Юлдуз» ордени ва «Жасурлиги учун» медали билан мукофотланган экан. Шунга кўра Ўзбекистон радиосига «Марҳум ҳамюртимизга абадий шон-шарафлар бўлсин!» сарлавҳали очерк ёзиб юбордим.

Очерк радиода ўқилган куннинг эртасига «марҳум» Азмиддин Ихлосов бизнинг хонадонимизга кириб келди.

● Акс садо

Салом-аликдан сўнг у киши ўзини таништирди:

— Абдумажид, сиз, албатта, мени танимайсиз. Мен ўша сиз гўрдан тортиб олган Азмиддин Ихлосов бўламан.

Ўриндан туриб бошқатдан қучоқлашиб сўрашдик.

Биз Азмиддин ака билан бир дивизияда хизмат қилган бўлиб чиқдик. Аммо полкларимиз бошқа-бошқа бўлганлигидан фронтда бир-биримизни кўрмаганмиз. Бироқ босиб ўтган жанговар йўлимиз бир бўлганлигидан анча вақтгача суҳбатлашиб, уруш йилларини эсладик.

Қуролдош акам ҳозирги вақтда Чирчиқ шаҳрида истиқомат қилади. Шу йил февраль ойида дивизиямизда бирга хизмат қилган қуролдош дўстлар Пискент шаҳрида, шу жумладан, бизнинг хонадонимизда учрашдик. Учрашувда Азмиддин акам ҳам ҳозир бўлдилар.

Азмиддин акага «Жангномага айланган сатрлар» деб номланган китобимни тақдим этдим, чунки китобда у кишининг жасорати ва «ҳалок бўлган»лиги ҳақидаги маълумотлар ҳам ўз ифодасини топган эди.

Мақолада номлари тилга олинган паркентлик Усмон ака Эгамов ҳаёт эканлар, бешта фарзандлари, 21 та невaралари бахтига умрлари тағин ҳам узун бўлсин.

У кишига бир маслаҳатим бор. Ўзларининг Улуғ Ватан урушидан омон-эсон қайтганликлари ҳақида СССР Мудофаа вазирлиги Марказий архивига хабар қилсалар яхши бўларди. Бу кишидан мактуб борса, «ҳалок бўлган»ликлари ҳақидаги карточкаларига «тирик» деган штамп босиб қўйишади.

Архивнинг манзилгоҳи қуйидагича: 142100, Москва вилоятининг Подольск шаҳри. СССР Мудофаа вазирлигининг Марказий архиви, бўлим бошлиғига.

Мажид САМАДОВ,
Улуғ Ватан уруши фахрийси.

● Кулиб боқиб турган суратдаги бу аёл Бўстонлиқ районидаги «Дўстлик» шўро хўжалиги ижарачиси Тамара Садриддинова бўлади. У турмуш ўртоғи Алижон Садриддинов билан биргаликда 6 гектар майдонда картошка, 20 сотих ерда бодринг етиштирмоқда. Ҳар гектар ердан 150 центнердан картошка ҳосили олиш учун ҳаракат қилмоқда. Бодринг ҳосили ҳам мўл бўлаётир. Ижарачилар бу йил 10 минг сўм даромад қилишни мўлжаллаб турибдилар.

Суратқаш В. ТЎРАЕВ.

ҚИЗЛАР СЕВГАН КАСБ

НАИМА Аюпова, Шоҳиста Нурматова, Сайёра Исматуллаева, Саодат Исмоилова, Ҳолида Мирзаева, Фотима Холматова, Мунира Тўраевалар каби ўнлаб ёш чеварлар номини бирлашмада ҳамма ҳурмат билан тилга олади. Улар ўрта мактабни тугатиб ҳеч иккиланмай меҳнат қучоғига отланишди. Ўша вақтда улар чевар бўлишни, кишилар дидига мос бежирим ва чиройли кийимлар тикишни орзу қилишган эди. Бугунга келиб уларнинг орзулари ушалди. Бундан ниҳоятда мамнун бўлмоқдалар. Шу касб туфайли кўпчилик ўртасида обрў-эътибор топганларидан бениҳоя хурсанд бўлишяпти. «Юлдуз» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси ўша вақтда бундай қизалоқларни ўз бағрига олган жамоасининг меҳрибонлигидан миннатдор бўлишяпти...

Бирлашмани ишчи ёшлар билан таъминлашда корхона қошидаги 22-ўрта ҳунар-техника билим юртининг мавқеи каттадир. Бу масканни ўтган йилларда битириб чиққан 7,5 мингдан ортиқ чевар «Юлдуз», «Малика», «Қизил тонг» ишлаб чиқариш бирлашмаларида ишлашмоқда.

Бу йил ҳам 300 дан ортиқ лобар қизлар чеварлик касбини эгаллашди. Улар ўрнига чеварликка ихлос қўйган 350 нафар қиз қабул қилинади. Қувончлиси шундаки, бу ерда назарий ва амалий машғулотларни мазмунли олиб бориш учун уч қаватли янги бино ҳунар маскани ихтиёрига берилди. 720 ўқувчига мўлжалланган билим юрти талабалари учун 420 ўринли ётоқхона ҳам бор.

«Юлдуз» бирлашмасининг ёнгинасида қад кўтарган масканда ўқувчиларнинг чуқур билим олишлари, танлаган касбларини пухта эгаллашлари, мароқли дам олишлари учун ҳамма шароитлар муҳайё қилинган.

С. СУЛТОНОВ.

●

КАТТАЛАР УЧУН ДАРСЛИК

Ўзбекистон ССР Халқ таълими вазирлиги жумҳурият ўқув-методика маркази кечки ишчи-ёшлар мактаблари учун янги мукаммал дарсликларни босмага тайёрлашга киришди. Кечки мактабнинг 7—12 синфлари учун мўлжалланган «Ўзбекистон халқлари тарихи» дарслиги таниқли методист олим Ф. Жумабоев томонидан ёзилди. Мазкур қўлланмада Ўзбекистон халқлари, унинг маданияти ва этнографиясига доир қимматли маълумотлар келтирилган.

С. ОДИЛОВА.

ЭЪЛОНЛАР БУРЧАГИ

Ўзбекистон ССР Халқ таълими вазирлиги
Тошкент шаҳар халқ таълими бош бошқармаси
«ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ»нинг тажрибавий ҳажмли-блокли уйсозлик комбинати қошидаги
5-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1991-1992 ўқув йилига

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти Тошкент шаҳридаги қурилишларда ишлаш учун қуйидаги ихтисослар бўйича малакали ишчи кадрларни тайёрлайди: бўёқчи-сувоқчи, қурилиш дурадгори, электр пайвандчи, сувоқчи-пардозловчи-плиткачи, ғишт терувчи.

Билим юртига 6 ва 10 ойлик гуруҳларда ўқиш учун Совет Армияси сафида ҳарбий хизматни ўтаб қайтган ўрта маълумотлилар қабул қилинади.

3 йиллик гуруҳларга эса 9-синфни битирганлар қабул қилинади.

ЎҚИШ ДАВРИ — УЗЛУКСИЗ МЕҲНАТ ФАОЛИЯТИГА ҚЎШИБ ҲИСОБЛАНАДИ.

Билим юртида 3 йил ўқиб битирганларга ўрта маълумот тўғрисида аттестат, диплом ва эгаллаган касби бўйича малака разряди берилади. 6 ой ва 10 ой ўқиганларга эгаллаган ихтисоси бўйича диплом ва малака разряди берилади.

Ўқувчилар ишлаб чиқариш практикасини «ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ»нинг қурилиш объектларида ўтказадилар. Ишлаб чиқариш практикаси даврида ўқувчиларга ишлаб топган меҳнат ҳақларининг 50 фоизи тўланади. ҲАМДА ҲАР ойда 6 ой ўқийдиган гуруҳларнинг ўқувчиларига 160 сўмдан, 10 ой ўқийдиган гуруҳларнинг ўқувчиларига эса 80 сўмдан, 3 йил ўқийдиган гуруҳларнинг ўқувчиларига 40 сўмдан нафақа берилади.

3 йиллик гуруҳларда ўқийдиган ўқувчилар бепул кийим-бош ва ҳар куни овқат билан таъминланадилар.

МАШҒУЛОТЛАР — ЎЗБЕК ВА РУС ТИЛЛАРИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

Билим юртини имтиёзли диплом билан битирганлар ўрта ва олий ўқув юртларига йўлланма билан ўқишга юбориладилар.

БИЛИМ ЮРТИДА БАДИИЙ ҲАВАСКОРЛИК, НАҚШ ТЎГАРАКЛАРИ ВА СПОРТ СЕКЦИЯЛАРИ МАВЖУД.

Бошқа шаҳардан келганларга ётоқхона берилади.

ЎҚИШГА КИРУВЧИЛАР ҚУЙИДАГИ ҲУЖЖАТЛАРНИ тақдим этишлари лозим: директор номига ариза, маълумоти тўғрисида гувоҳнома (асли), характеристика, яшаш жойидан ва соғлиғи ҳақида маълумотномалар, 6 дона сурат (3х4 см).

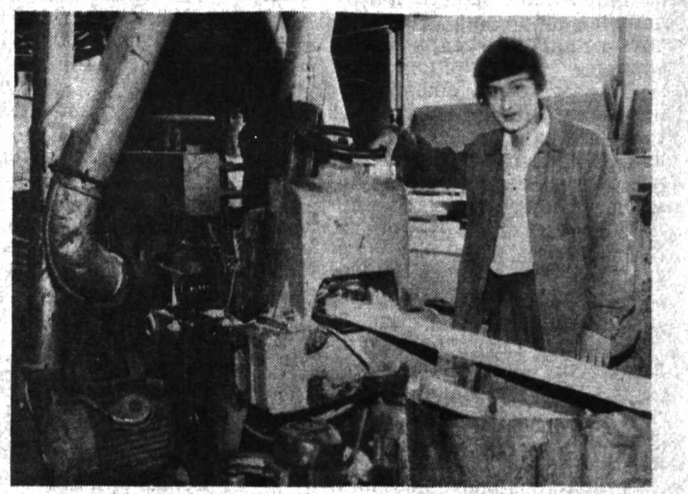

Билим юрти манзилгоҳи: Тошкент шаҳри, Ленин райони, Астрахан кўчаси, 12-уй, 5-ўрта ҳунар-техника билим юрти, 66, 161, 55-автобусларнинг «57-мактаб», 22-автобуснинг «Дегтярев кўчаси», 5, 26-трамвайларнинг «Восток» кинотеатри, 1-трамвайнинг «Дегтярев кўчаси» бекатлари.

Телефонлар: 91-26-47, 91-29-50.

«ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ»НИНГ ТАЖРИБАВИЙ ҲАЖМЛИ-БЛОКЛИ УЙСОЗЛИК КОМБИНАТИ.

«СОЮЗРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА ИШЛАБ ЧИҚАРИШ КОРХОНАСИ.

ХАЛҚАРО КОИНОТ ЙИЛИ

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти келгуси 1992 йилни Халқаро коинот йили деб эълон қилди. Ана шу нуфузли воқеа дастури доирасида турли қизиқарли тадбирларни ўтказиш кўзда тутилди. Коинот ва унинг истиқболига бағишланган ёзма иш танлови ҳам кенг амалий аҳамият касб этади. Жаҳоннинг барча давлатларида ўтадиган бу халқаро танловда кашшофлар саройлари ва уйларидаги тўгараклар аъзолари ҳам фаоллик кўрсатадилар.

Билим ва саводхонлик имтиҳонидан муваффақиятли ўтган иқтидорли ёшлар мукофотлар билан тақдирланадилар. Ғолибларга Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Фахрий дипломлари ва бошқа нишонлар топширилади. Энг яхши деб топилган иншолар Нью-Йоркка олиб борилади. Уларнинг муаллифлари эса АҚШдаги Космос маркази бўйлаб сайр этадилар.

Халқаро танловга жумҳуриятимизда ҳам тайёргарлик ишлари бошланиб кетди. Ўзбекистон ССР Халқ таълими вазирлиги жумҳурият ўқув-методик маркази йўли билан бу тадбирни ўтказишга қаратилган режалар белгиланмоқда.

А. АЛИЕВ.

●

ИСТЕЪДОДЛАР АНИҚЛАНДИ

Бўка шаҳрида ёш ижрочиларнинг «Камолот—91» кўрик-танлови бўлиб ўтди. Район комсомол қўмитаси ва район маданият бўлими ҳамкорликда уюштирган бу кўрик-танловнинг биринчи босқичида 27 ёш иштирок этиб, шулардан 9 нафари иккинчи босқичга ўтишган эди.

Танлов Алишер Навоий таваллудининг 550 йиллигига бағишланди. Шунинг учун ҳам иштирокчилар ўзлари танлаган қўшиқ билан бирга буюк шоир ғазали билан ижро этиладиган қўшиқ ҳам айтишди. Анча мунозараларга сабаб бўлган ушбу кўрик-танловда «Дугоҳ» мақомчилар дастаси хонандалари Сафар Қурбонов ва Рустамжон Каримов, «Улуғбек юлдузлари» дастаси хонандаси Шуҳрат Эшматовлар ғолиб деб топилдилар.

Г. УМАРОВА.

«ҲАМКОРЛИК» ТАКЛИФ ЭТАДИ!

«ҲАМКОРЛИК» Тошкент минтақалараро товар — хом ашё биржаси (ТМТХБ) 1991 йил июль ойида таъсис этилди. Мазкур биржа таъсисчилари Тошкент вилояти, Тошкент шаҳри, Қозоғистон ССЖнинг Чимкент вилояти, Тожикистон ССЖнинг Ленинобод вилояти ташкилотлари ва бирлашмаларидир.

ТМТХБнинг устав фонди 3,3 миллион сўмни ташкил этади. Брокерлик ўрнининг баҳоси — 100 минг сўм.

ТМТХБ:

— биржа фаолиятининг барча турларини амалга оширади:

— қуйидаги гуруҳлар бўйича маҳсулотлар сотиш — харид қилиш ва бартер алмашувларига буюртмалар қабул қилади: металл, металл буюмлар; тахта-ёғоч, ёғоч маҳсулотлари; асбоб-ускуна, сантехник ва қурилиш ашёлари: халқ истеъмоли товарлари, озиқ-овқат, чорвачилик ва хўжалик маҳсулотлари; кўчмас мулклар, санаб ўтилган гуруҳларга кирмайдиган бошқа турлар ва хизматлар;

— маслаҳат-ахборот бериш хизмати кўрсатади;

— ТМТХБ иқтисодиётининг барча соҳаларидаги корхоналар ва тадбиркорларни ўзаро фойдали ҳамкорлик қилишга таклиф этади.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: Ўзбекистон ССЖ, 700047, Тошкент шаҳри, Хоразм кўчаси, 51-уй. 84, 103-хоналар. Қуйидаги телефонлар орқали қўнғироқ қилиш мумкин: 32-26-10, 32-78-17.

ТЕЗ, ҚУЛАЙ, МАЛАКАЛИ

Ўзбекистон журналистлар уюшмаси Тошкент ташкилоти ҳузурида «Таржимон» маркази очилди. Жамоатчи мухбиримиз Ж. Муродов шу ташкилот ижодий ишлаб чиқариш бирлашмасининг директори Тешабой Азимовдан ушбу янгиликни шарҳлаб, янги марказнинг бўлғуси фаолияти ҳақида гапириб беришни илтимос қилди.

— Жумҳуриятимизда давлат тилига тамомила ўтиш жараёни давом этмоқда. Ўзбекистон Олий Кенгаши кўп қиррали бу ғоят муҳим ишнинг босқичларини белгилаб қўйган. Шу асосда вазирликлар, идораларда иш ҳужжатларини ўзбек тилида юритиш тобора кенг тус олмоқда. Катта-кичик кенгашлар, йиғилишларда давлат тилида фикрлашиш меҳнаткашларнинг янги-янги қатламларини бошқарув ишига жалб этиш имконини яратмоқда.

Маълумки, шундай шароитда таржимонлар меҳнатига, таржимачилик ишига талаб ортмоқда. Кўпгина катта-кичик идораларда ўз таржима гуруҳларини тузиш бошланди. Албатта, молиявий бақувват корхоналар ёки «давлат елкасида» ўтирган ташкилотларгина янги иш жойлари очишлари, ўз жойларига таржимонлар олишлари мумкин. Барча жабҳаларда бозор иқтисодиёти муносабатлари ўз ҳукмини тобора чуқурлаштириб бораётган ҳозирги шароитда бу ҳам мушкул.

Шу ҳолатни ҳисобга олиб, Тошкент журналистлар ташкилоти ижодий ишлаб чиқариш бирлашмасида таржимачилик иши билан шуғулланувчи марказ очишга қарор қилинди. «Таржимон» марказ вазирликлар, идоралар, жамоат ташкилотлари, ширкатлар, хусусий ёки аралаш корхоналардан, шунингдек, фуқаролардан буюртмалар қабул қилади. Матнларни рус тилидан ўзбек тилига ёки ўзбек тилидан рус тилига таржима қилиш йўлга қўйилади.

— Таржима савиясига кафолат бериладими?

ДИҚҚАТ, ЯНГИЛИК

— Бўлмаса-чи. Биз матбуот ва бошқа оммавий ахборот воситаларида узоқ йиллар самарали ишлаб келаётган ижодкорларни бу ишга жалб қилдик. Идораларнинг расмий ҳужжатлари, турли мактублар, қарорлар, илмий ишлар, рисолалар бошқа алоқа қоғозлари таржима учун қабул қилинади. Буюртма қисқа муддатда, сифатли бажарилишига тўла кафолат берамиз.

— Таржима ҳақи қандай тартибда ундирилади?

— Бу бўлғуси шерикларимиз — буюртмачилар хоҳишига боғлиқ бўлади. Бажартириб олинадиган иш учун ҳақни Тошкент журналистлар ташкилотининг жорий ҳисобига ҳам ўтказиш, бажарилган ишни қабул қилиб олиш чоғида ташкилот кассирига ҳам тўлаш мумкин. Бизнинг хизматимиздан узоқ муддат, сурункали фойдаланишни жазм қилган йирик ташкилот ва муассасалар олдиндан жорий ҳисобимизга муайян миқдордаги маблағни ўтказиб қўйишлари, кейин шу ҳисобдан мунтазам буюртма бериб боришлари мумкин. Бундай усул ўша ташкилотлар буюртмаси ҳамиша тезкорлик билан бажарилишига кафолат беради.

— Айтинг-чи, таржима учун ҳақ миқдори қандай белгиланади?

— Бунинг қатъий белгиланган нормаси йўқ. Чунки ҳар қандай ишнинг ўз хусусияти, мураккаблиги бўлади. Оддий алоқа хатини илмий кенгаш протоколига аслo тенглаштира олмайсиз, албатта. Шу боис хизмат ҳақи ҳар бир ҳолатда алоҳида белгиланади. Лекин ҳеч бир ҳолатда расмий андозалар, мезонлардан ортиқ бўлмайди.

Хулоса шуки, биз кенг жамоатчилик хизматига тайёрмиз. Ўз буюртмаси тез, малакали, сифатли бажарилишини хоҳлаган ташкилотлар, муассаса ва идоралар бизга мурожаат қилишлари мумкин.

— Манзилгоҳингизни маълум қила оласизми?

— Бизнинг «Таржимон» марказимиз Тошкент шаҳри, «Правда» газетаси номли кўча, 41-уй, 3-қават. Тошкент журналистлар ташкилотининг Ижодий-ишлаб чиқариш бирлашмаси.

ДЎКОН ВА ЧОЙХОНА

Бекобод районидаги Ленин номли жамоа хўжалигида аҳоли турмуш шароитини, ҳаёт тарзини яхшилаш борасида бир қанча ибратли ишлар амалга ошириляпти. Хусусан хўжаликнинг 3-бўлимида бунга катта эътибор берилапти. Бу ерда янги савдо дўкони, замонавий чойхона ишга тушганига унча кўп бўлгани йўқ.

Яқинда аҳоли учун яна бир қулайлик яратилади. Бўлим ҳудудида ичимлик сувини тозалаб берувчи иншоот қурилиши бошлаб юборилди.

Б. АБДУКАРИМОВ.

Ажойиботлар ОЛАМИДА

МИЛИЦИЯ НУЖ УСТИДАН РАПОРТ ЁЗДИ

БИР ҚАНЧА милиция наряди Олмаота яқинидаги шаҳарда ерга қўнган НУЖни «тартибга чақиришга» уриниб кўрди. Кўктепа ноҳиясида ишлаган барча патруллар уни кўришди.

Кўктепа — маҳаллий диққатга сазовор жой бўлиб, шаҳар ёнида пастаккина тоғ бор. Сержант Ғайрат Овулбеков патруль машинаси экипажи қоронғилик тушаётган вақтда қандайдир ғайри-табиий нарсани кўриб қолди. Тоғда нимадир ёришди, нур таратди, сўнгра қон ёйилмасига ўхшаш қизил нурлар тарқатди.

Нима сабабдан бундай бўлаётганлигини аниқлашга аҳд қилган экипаж машинасини нур «фавворалари» таралаётган томонга йўналтирди. Қияликни айланиб ўтишганда, бир нечта нур чизиғи машинанинг олдидаги ойнасига тушди. Машина кўринмас тўрга тушгандай тўхтаб қолди. Ҳайдовчи милиционер Танат Омонбоевнинг гапларига қараганда, машина анча тик қияликда қоқиб қўйилгандай қотиб қолган. Йигитларнинг ҳам қимир этишга мадорлари қолмаганди.

Қоронғуликдан туриб кўзни оладиган нур таратаётган жисм орадан беш минутча ўтгач, бир томонга қийшайиб тоғ ёнбағри бўйлаб юра бошлаган ва тўсатдан ғойиб бўлган. Экипаж ва машина қайтадан асли ҳолига келган. Бироқ ўша вақтда эслаш қобилияти йўқолган эди.

Ғаройиб воқеани кузатган экипажларнинг радио орқали суҳбатлари магнит плёнкасига ёзилиб, тегишли рапортлар берилди.

(АЗИЯ—ПРЕСС).

Муҳаррир
Н. НАСИМОВ.

С. И. КАДИШЕВ НОМЛИ 33-АВИАЦИЯ ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
қуйидаги ихтисослар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

— учиш аппаратини йиғувчи чилангар;
— механика йиғув ишлари чилангари;
— кенг тармоқли станокчи;
— рақамли программа билан бошқариладиган станокларнинг оператори;
— токарь;
— фрезерчи;
— электр пайвандчи;
— тикувчи-мотористка.

ЎҚИШ МУДДАТИ:

СОВЕТ АРМИЯСИ САФИДАН ҚАЙТГАНЛАР УЧУН — 6 ой (бошқа шаҳарликлар учун ётоқхона бор).

11-СИНФНИ БИТИРГАНЛАР УЧУН — 10 ОЙ.

Ойига 115 сўм стипендия ҳамда ишлаб чиқариш практикасидан тушган иш ҳақининг 50 фоизи тўланади.

ЎҚИШ ГУРУҲЛАР ТЎЛИШИГА ҚАРАБ БОШЛАНАДИ.

9-синфни битириб, 1—2 йиллик гуруҳларга қабул қилинганлар, битиргандан сўнг касб олганликлари ҳақида ҳужжат оладилар.

Хоҳловчилар билим юрти қошидаги кечки мактабда ҳам ўқишлари мумкин.

3 йиллик гуруҳларга қабул қилинганлар тўлиқ ўрта маълумот ва касб олганликлари ҳақида диплом оладилар.

Ёшларга узлуксиз техникавий маълумот бериш мақсадида билим юрти Тошкент машинасозлик институти-экспериментал ўқув илмий ишлаб чиқариш бирлашмаси таркибига кирган. Умумий ўқиш муддати 7 йил бўлиб, биринчи поғонасида ўқиш 2 йил давомида билим юртида ўтади.

КИРУВЧИЛАР математикадан (оғзаки), **она тилидан** (ёзма) **имтиҳон топширадилар.**

Битиргандан сўнг тўлиқ ўрта маълумот ва касб олганликлари ҳақида ҳужжат оладилар.

Ўқишни муваффақиятли тугатганлар Тошкент машинасозлик институти ёки авиация техникумида ўқишни давом эттирадилар.

9-синфни битириб, билим юртини барча туридаги гуруҳларига қабул қилинган ҳамма ўқувчилар бепул кийим-бош ва иссиқ овқат билан таъминланадилар.

Ўқиш муддати узлуксиз меҳнат фаолиятига киради.

Машғулотлар ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Ўқувчилар ўқиш даврида Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасида ишчи-хизматчилар учун жорий этилган имтиёзлардан ҳам фойдаланадилар.

Ўқишни тугатгандан сўнг шу корхонада иш билан таъминланадилар.

ЎҚИШ 1 СЕНТЯБРДА БОШЛАНАДИ.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: директор номига ариза, 9-синфни тамомлаганлиги ҳақида ҳужжат ёки ўрта маълумот ҳақидаги аттестат, туғилганлик ҳақида гувоҳнома (паспорт), яшаш жойидан справка, ота-онасининг ишхонасидан справка, 6 донадан 3х4, 4х5 см фотосурат.

Билим юрти манзилгоҳи: 700207, Тошкент шаҳри, Ҳамза райони, генерал Петров кўчаси, 331-уй (30, 119, 151, 192, 110, 42, 44-автобуслар; 29-трамвайларнинг «С. И. Кадишев номли билим юрти» бекати). Телефонлар: 96-58-20, 96-39-72, 96-47-70.

САЛОМАТЛИК МАСКАНЛАРИ

Кейинги йилларда Олмалиқда қад кўтарган Кимёгарлар шаҳарчаси тобора кенгайиб, ўзгача чирой касб этмоқда. Бу ерда кўплаб маданий-маиший объектлар қурилди. Айни бир вақтда шаҳарча аҳолиси сиҳат-саломатлигини тиклаш йўлида ҳам тадбиркорлик билан иш қурилмоқда.

Яқинда бу ерда замонавий касалхона биносига пойдевор қўйилди. Саломатлик маскани 250 беморга тиббий хизмат кўрсатади. Уни бунёд этиш учун Олмалиқ кон-металлургия комбинати маъмурияти маблағ ажратган.

Бундан ташқари, стационар кўринишида қад кўтарадиган бинолар кончиларга яхши совға бўлади. Бу бинолар учун тўрт гектарлик майдон ажратилди.

А. АКБАРОВ.

Тошкент ҲАҚИҚАТИ («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА»)

БИЗНИНГ МАНЗИЛГОҲ: 700000 ТОШКЕНТ, ГСП ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32.

Муҳаррир ўринбосарлари — 335885, 325747, 325748, 337916; масъул котиб — 334808, 325353; масъул котиб ўринбосарлари — 325750; бўлимлар: мафкура — 325778, 337010; қишлоқ хўжалиги — 325647; саноат, қурилиш ва транспорт — 325749; маҳаллий Кенгашлар ҳаёти — 325733; ижтимоий масалалар — 325556; маданият — 325767; адабиёт ва санъат — 325553; ёшлар ҳаёти, ахборот, ҳарбий-ватанпарварлик ва спорт — 325645; хатлар ва оммавий ишлар — 334048, 325354; жамоатчи кенгаш қабулхонаси — 334048, 325354; эълонлар бўлими — 325727.

Индекс: 64672. Ўзбекистон Компартияси Марказий Қўмитаси нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Буюртма № 5698. Босишга топшириш вақти — 20.30. Босишга топширилди — 22. 1.